EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.3.2021
COM(2021) 148 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, HOSPODÁŘSKÉMU A FINANČNÍMU VÝBORU A VÝBORU PRO ZAMĚSTNANOST

Zpráva o evropském nástroji pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 podaná podle článku 14 nařízení Rady (EU) 2020/672

Nástroj SURE: hodnocení po šesti měsících

SHRNUTÍ

Nový nástroj pro reakci na socioekonomický dopad pandemie

Tato zpráva je první pololetní zprávou o evropském nástroji pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE). Představuje dosavadní fungování a používání tohoto nástroje a přezkoumává jeho socioekonomické dopady. Nástroj SURE je krizovým nástrojem ve výši 100 miliard EUR, který vytvořila Evropská unie (EU) s cílem pomoci členským státům chránit pracovní místa a příjmy pracovníků v souvislosti s pandemií COVID-19.

Nástroj SURE je výrazným vyjádřením solidarity s cílem ochránit pracovní místa a hospodářské činnosti na jednotném trhu. Aby mohl být nástroj SURE zpřístupněn, souhlasily všechny členské státy, že EU poskytnou dvoustranné záruky, které jí umožní půjčovat si na trzích za účelem financování úvěrů v rámci tohoto nástroje.

Dne 2. dubna 2020 Komise jako součást prvotní reakce ze strany EU na pandemii navrhla nařízení SURE. Dne 19. května 2020 přijala nařízení SURE Rada a na začátku srpna členské státy předložily své první formální žádosti. Dne 22. září 2020, tj. poté, co všechny členské státy podepsaly dohody o zárukách, bylo zpřístupněno finanční krytí ve výši 100 miliard EUR. Díky tomu, že Komise již od přijetí nařízení úzce spolupracovala s členskými státy a připravovala veškerá administrativní a právní ujednání (např. dohody o dvoustranných úvěrech), bylo provádění nástroje urychleno. K prvnímu vyplacení tak došlo dne 27. října, pouze pět týdnů po zpřístupnění finančního krytí.

Je to vůbec poprvé, co EU vydala sociální dluhopisy, které umožní financovat pomoc členským státům v rámci nástroje SURE. Tato zpráva rovněž poskytuje příslušné údaje požadované podle oddílu 2.4 rámce EU pro sociální dluhopisy nástroje SURE, zejména pokud jde o přidělování a dopad výnosů nástroje SURE.

Velká odezva

Poptávka členských států po finanční pomoci v rámci nástroje SURE byla vysoká. Od jeho zavedení přidělila Rada na základě návrhů Komise více než 90 % celkového finančního krytí ve výši 100 miliard EUR osmnácti členským státům. Kromě toho Komise dne 26. února navrhla poskytnout finanční pomoc Estonsku. Tři největší částky finanční pomoci byly poskytnuty Itálii (27,4 miliardy EUR), Španělsku (21,3 miliardy EUR) a Polsku (11,2 miliardy EUR). Původně požadované částky byly mírně sníženy, aby byl splněn limit koncentrace ve výši 60 miliard EUR pro všechny tři největší příjemce podle nařízení SURE. Ostatním členským státům byla poskytnuta částka, o kterou požádaly: Belgie, Portugalsko a Rumunsko obdržely částku ve výši 4 až 8 miliard EUR pro každý stát, zatímco Řecku, Irsku, Česku, Slovinsku a Chorvatsku byla poskytnuta částka ve výši 1 až 3 miliard EUR. Zbývající členské státy – Slovensko, Litva, Bulharsko, Maďarsko, Kypr, Malta a Lotyšsko – obdržely méně než 1 miliardu EUR.

První čtyři emise dluhopisů v rámci nástroje SURE byly velmi úspěšné a od října 2020 do ledna 2021 vynesly 53,5 miliardy EUR. První transakce ve výši 17 miliard EUR byla úspěšně

realizována dne 20. října 2020, a to ve dvou tranších. O pět týdnů později bylo celkově získáno téměř 40 miliard v rámci dvou dodatečných transakcí, které uspokojily více než polovinu žádostí členských států, jež v roce 2020 žádaly o velké úhrady. Čtvrtá transakce, provedená v lednu 2021, přinesla dalších 14 miliard EUR. Poptávka investorů výrazně převýšila emisi, v průměru více než desetkrát, což vedlo k příznivým cenovým podmínkám, včetně záporných výnosů z dluhopisů se splatností patnáct let nebo méně.

Využití nástroje SURE přijímajícími členskými státy

Z osmnácti členských států, kterým byla poskytnuta podpora z nástroje SURE, ji patnáct členských států využilo jako pomoc pro financování režimů zkrácené pracovní doby. Většina členských států, které využívají nástroj SURE, rovněž požádala o podporu na financování „opatření podobných režimům zkrácené pracovní doby“, přičemž čtrnáct z nich financuje opatření na podporu osob samostatně výdělečně činných. Všechna opatření předložená členskými státy byla shledána jako způsobilá pro finanční pomoc. Tato skutečnost byla výsledkem včasné spolupráce s členskými státy za účelem co nejrychlejšího naplánování a přípravy provádění nástroje, včetně vyjasnění oblasti jeho působnosti. Ve většině případů jsou podporované režimy zkrácené pracovní doby novými režimy, které byly zavedeny v reakci na pandemii COVID-19. Devět členských států rovněž požádalo o finanční pomoc v rámci nástroje SURE na financování výdajů souvisejících se zdravím, které se přímo týkají mimořádné situace související s pandemií COVID-19.

Odhaduje se, že v roce 2020 podpořil nástroj SURE 25 až 30 milionů lidí, což představuje čtvrtinu celkové zaměstnanosti ve všech přijímajících členských státech. Tato podpora se týká přibližně 21,5 milionu zaměstnanců a 5 milionů osob samostatně výdělečně činných a měla by se porovnávat s celkovým počtem 35 milionů osob, které v EU využily režimů zkrácené pracovní doby. Na základě zpráv od členských států se odhaduje, že nástroj SURE v roce 2020 podpořil 1,5 až 2,5 milionu podniků, tj. 12–16 % podniků v přijímajících členských státech. Podávání zpráv je však v jednotlivých členských státech neúplné a nerovnoměrné.

Ke konci roku 2020 již bylo vynaloženo 80 % celkových plánovaných veřejných výdajů na způsobilá opatření. Zpráva uvádí plánované a skutečné využití finanční pomoci, která byla poskytnuta v rámci nástroje SURE, na základě údajů, které nahlásily všechny přijímající členské státy kromě jednoho. Aktualizované zprávy členských států ukázaly určité odložení veřejných výdajů. Členské státy v roce 2020 vynaložily méně prostředků, než se původně očekávalo, a v letech 2021 a 2022 plánovaly vynaložit více prostředků, než se zpočátku uvádělo v srpnu 2020.

Téměř všechny členské státy již vynaložily nebo plánují vynaložit celou částku, která jim v rámci nástroje SURE byla přidělena. Tři členské státy v současné době vykazují nižší plánované veřejné výdaje, než je částka poskytnutá v rámci nástroje SURE. Tyto členské státy uvedly, že již přijaly nebo mají v úmyslu v případě potřeby přijmout opatření, aby využily veškerou poskytnutou finanční pomoc, v některých případech včetně prodloužení doby trvání opatření, která jsou stanovena v příslušných prováděcích rozhodnutích Rady. Zejména v těchto členských státech by bylo potřeba čerpání finančních prostředků sledovat.

První posouzení dopadu nástroje SURE

Nárůst míry nezaměstnanosti v roce 2020 byl v přijímajících členských státech jednoznačně mírnější než během celosvětové finanční krize, a to navzdory prudšímu poklesu HDP v roce 2020. Citlivost nezaměstnanosti na změny v objemu produkce v roce 2020 byla dle historických trendů slabší, než se v přijímajících členských státech očekávalo. Mírnější nárůst míry nezaměstnanosti v roce 2020 je prvním ukazatelem úspěšnosti vnitrostátních a unijních podpůrných opatření, včetně nástroje SURE.

Dopad nástroje SURE je širší než jen zachování pracovních míst. Nástroj SURE pravděpodobně přispěl ke zvýšení všeobecné důvěry ve schopnost EU účinně reagovat na bezprecedentní krizi. Prostřednictvím nástroje SURE EU podpořila politiky zkrácené pracovní doby a jejich využívání v členských státech. Většina přijímajících členských států uvedla, že nástroj SURE hrál roli při jejich rozhodování o přijetí nového režimu zkrácené pracovní doby nebo o změně stávajícího režimu.

Jako včasný prvek politické reakce ze strany EU povzbudil nástroj SURE členské státy k tomu, aby realizovaly větší půjčky a výdaje než za běžných okolností. Většina přijímajících členských států v průzkumu uvedla, že podpora z nástroje SURE hraje roli při dočasném rozšíření rozsahu a výše financování režimů zkrácené pracovní doby a celkového financování politik, jejichž cílem je řešení krize COVID-19.

Finanční pomoc poskytnutá prostřednictvím nástroje SURE rovněž v řadě členských států přinesla úspory z úrokových plateb. Úvěry v rámci nástroje SURE obecně nabízely členským státům výhodnější podmínky financování než jejich vlastní státní emise. Odhaduje se, že během prvních čtyř emisí nástroje SURE, tj. až do vyplacení dne 2. února 2021, ušetřily členské státy celkem přibližně 5,8 miliardy EUR. Jelikož se očekává, že podmínky financování nástroje SURE budou i nadále příznivé, následná vyplácení pravděpodobně povedou k dalším úsporám.

Pokračování mimořádných událostí, které odůvodňují použití nástroje SURE

Zpráva se rovněž zabývá pokračováním mimořádných událostí, které odůvodňují použití nástroje SURE, konkrétně opětovným nárůstem počtu nakažených od podzimu. Tato skutečnost spolu se vznikem nových, nakažlivějších variant koronaviru přinutila mnoho členských států, aby znovu zavedly nebo zpřísnily opatření proti šíření nákazy. Tato omezení pozastavila oživení po obnově hospodářské aktivity, která byla zaznamenána ve třetím čtvrtletí roku 2020. Výrazné oživení v průmyslu kontrastuje se slabou aktivitou v oblasti služeb, přičemž omezení přijatá v poslední době znovu výrazně ovlivňují odvětví s vysokým podílem lidské práce, jako je pohostinství, zábava a cestovní ruch. Zatímco se očekává, že ve druhém čtvrtletí dojde k mírnému oživení a že ve třetím čtvrtletí bude toto oživení ještě výraznější, nejistota a rizika spojená s hospodářským výhledem jsou podle zimní prognózy Komise 2021 stále zvýšená.

ÚVOD

Podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) byla vytvořena Evropskou unií (EU) s cílem pomoci členským státům chránit pracovní místa a příjmy pracovníků během pandemie. Tento nástroj vychází z politických pokynů Komise a slouží jako prostředek na ochranu našich občanů během vnějších otřesů.[1] Konkrétně má za cíl reagovat na přímé hospodářské, sociální a zdravotní dopady rozšíření onemocnění COVID-19 tím, že poskytuje členským státům, které o to požádají, finanční pomoc Unie ve formě půjček s příznivými podmínkami. V rámci nástroje SURE je k dispozici finanční pomoc ve výši až 100 miliard EUR s cílem pomoci členským státům financovat režimy zkrácené pracovní doby nebo podobná opatření, která jsou zaměřena na ochranu zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných a jako doplňková opatření týkající se zdraví, zejména na pracovišti.

Nástroj SURE doplňuje úsilí členských států a nabízí druhou linii obrany na ochranu zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných před rizikem nezaměstnanosti a ztráty příjmů. Tím, že nástroj SURE zachovává vazbu mezi pracovníky a jejich zaměstnavateli, chrání také výrobní kapacitu hospodářství, a očekává se proto, že po ústupu pandemie přispěje k rychlejšímu a důraznějšímu oživení hospodářské činnosti.

V této zprávě jsou zdůrazněny hlavní úspěchy nástroje SURE k únoru 2021, které lze shrnout takto:

- odhaduje se, že nástroj SURE podpořil 25–30 milionů lidí a 1,5 až 2,5 milionu podniků,
- finanční pomoc v rámci nástroje SURE byla poskytnuta osmnácti členským státům a očekává se, že brzy přibyde devatenáctý členský stát,
- bylo přiděleno více než 90 miliard EUR a vyplaceno více než 53 miliard EUR,
- 5 % finanční pomoci bylo přiděleno na opatření související se zdravím,
- 80 % veřejných výdajů, které členské státy očekávají, již bylo vynaloženo,
- odhaduje se, že členské státy ušetřily 5,8 miliardy EUR na úrokových platbách.

Tato zpráva je první pololetní zprávou, která se týká nástroje SURE. Přijala ji Evropská komise (dále jen „Komise“) v souladu s článkem 14 nařízení Rady (EU) 2020/672 (nařízení SURE)[2], aby splnila svou povinnost předložit Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a finančnímu výboru a Výboru pro zaměstnanost zprávu, a to do šesti měsíců od aktivace nástroje SURE, ke které došlo dne 22. září 2020. Podle článku 14 nařízení podává Komise zprávu o využití finanční pomoci, včetně nesplacených částek a použitelného splátkového kalendáře v rámci nástroje SURE, a o pokračování mimořádných událostí, které odůvodňují používání nařízení SURE (pandemie COVID-19). Jedná se o první takovou zprávu, kterou Komise přijímá.

[1] V politických směrech Komise na období let 2019–2024 byl navržen evropský systém zajištění dávek v nezaměstnanosti s cílem chránit evropské občany a snížit tlak na veřejné finance během vnějších otřesů.

[2] Nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19, Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s.1 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0672&from=cs).

Další zprávy budou následovat každých šest měsíců, dokud bude nástroj SURE k dispozici[3]. Uzávěrka pro zahrnutí informací do této zprávy byla dne 26. února 2021.

Nástroj SURE je rovněž prvním případem, kdy EU vydává sociální dluhopisy na financování finanční pomoci ze strany EU členským státům, přičemž vychází ze svého závazku k udržitelnému financování. EU přijala a zveřejnila rámec EU pro sociální dluhopisy (dále jen „rámec“) nástroje SURE s cílem pomoci tento závazek realizovat[4]. Vysvětluje, že prostředky nástroje SURE budou použity na financování způsobilých sociálních opatření. Oddíl 2.4 tohoto rámce vyžaduje, aby Komise podala zprávu o přidělení výnosů nástroje SURE a jejich dopadu. Tuto povinnost plní i tato zpráva.

Tato zpráva popisuje dosavadní fungování a používání nástroje SURE a přezkoumává jeho socioekonomické dopady. Je rozdělena do šesti oddílů. Oddíl I připomíná klíčové kroky, které Komise, Rada a členské státy podnikly při zřízení a provádění nástroje SURE. Oddíl II popisuje, které členské státy využívají finanční pomoc v rámci nástroje SURE, včetně dosud nesplacených i již vyplacených částek a splátkových kalendářů. Oddíl III shrnuje veřejné výdaje členských států na vnitrostátní opatření, která jsou podporována nástrojem SURE.[5] Tento oddíl je doplněn přehledem těchto režimů, který je uveden v příloze 1. V oddíle IV je provedena předběžná analýza dopadu nástroje SURE, včetně dopadu pandemie COVID-19 na zaměstnanost, a úspory úroků dosažené členskými státy díky příznivým podmínkám financování, kterých EU docílila. Oddíl V pojednává o pokračujícím dopadu pandemie COVID-19, který odůvodňuje pokračování nástroje SURE. Oddíl VI uvádí příslušné zprávy, jejichž vyhotovení je povinné podle oddílu 2.4 rámce EU pro sociální dluhopisy nástroje SURE, který je součástí této zprávy.

I. NÁSTROJ SURE A JEHO PRAKTICKÉHO UPLATŇOVÁNÍ

Dne 2. dubna 2020 navrhla Komise nástroj SURE jako součást počáteční reakce EU na pandemii COVID-19 s cílem podpořit členské státy[6]. Na základě tohoto návrhu přijala Rada dne 19. května 2020 nařízení SURE. Komise poté začala okamžitě připravovat nezbytné kroky k zajištění toho, aby mohl být nástroj SURE včas dostupný a byl včas realizován v úzké spolupráci se všemi 27 členskými státy.

Aby byl nástroj SURE k dispozici, souhlasily členské státy s tím, že k němu dobrovolně přispějí tak, že poskytnou protizáruky na riziko, které nese EU. Jako opatření podle čl. 122 odst. 1 SFEU zavedla Unie systém záruk, který členské státy dobrovolně podepsaly. Za tímto účelem všech 27 členských států souhlasilo s poskytnutím neodvolatelné a bezpodmínečné záruky na požádání ve výši 25 % celkového finančního krytí nástroje SURE ve výši 100 miliard EUR, což je 25 miliard EUR[7]. Nástroj SURE tak mohl být jako takový k dispozici až poté, co

[3] Ustanovení čl. 14 odst. 1 nařízení SURE.
[4] https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower/eu-borrowing-activities/eu-sure-social-bond-framework_cs
[5] Oddíly II a III se týkají použití finanční pomoci v rámci nástroje SURE podle čl. 14 odst. 1 nařízení SURE.
[6] Návrh nařízení Rady o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (COM/2020/139 final). (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0139%3AFIN)
[7] Viz články 11 a 12 nařízení SURE.

všech 27 členských států s Komisí uzavřelo a podepsalo dohody o zárukách na dvoustranném základě. Podíl každého členského státu na celkové výši záruk odpovídá podílu tohoto členského státu na hrubém národním důchodu EU v souladu s příjmovou částí rozpočtu EU na rok 2020. Použití záruk umožnilo zřízení nástroje SURE, aniž by se od členských států vyžadovaly jakékoli peněžní příspěvky předem nebo splacený kapitál.

Vytvoření systému záruk dobrovolně poskytovaných všemi členskými státy EU je výrazným vyjádřením solidarity mezi členskými státy prostřednictvím EU. EU tak mohla poskytnout členským státům finanční pomoc v dostatečném rozsahu na ochranu pracovních míst a příjmů během krize COVID-19. Vnitrostátní schvalovací procesy 27 členských států byly dokončeny v létě 2020. Následně byl nástroj SURE k dispozici dne 22. září 2020.

Nařízení SURE stanoví podmínky a postup pro podávání žádostí členských států o finanční pomoc v rámci nástroje. Členské státy mohou požádat o finanční podporu, pokud se jejich skutečné nebo plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 náhle a výrazně zvýšily v důsledku zavedení režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření ke zmírnění dopadu pandemie COVID-19.[8] Na návrh Komise může Rada poskytnout finanční pomoc v rámci nástroje SURE prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Rady.[9] Období dostupnosti, během něhož lze finanční pomoc v rámci nástroje SURE poskytovat, končí dne 31. prosince 2022[10].

Komise přistoupila k provádění nástroje SURE ihned po schválení nařízení Radou. Zahájila spolupráci se všemi 27 členskými státy bezprostředně poté, co bylo nařízení SURE v květnu 2020 přijato. Vznesla dotaz, zda členské státy požádají o finanční pomoc v rámci nástroje SURE s cílem co nejrychleji naplánovat a připravit provádění tohoto nástroje, jakmile bude k dispozici po podpisu dvoustranných záruk. Poté, co Komise obdržela formální žádosti o podporu, předložila dne 24. srpna 2020 návrhy na poskytnutí finanční pomoci patnácti členským státům, po nichž následoval dne 25. srpna další návrh. Poté, co byl dne 22. září 2020 nástroj SURE zpřístupněn, přijala Rada prováděcí rozhodnutí s cílem poskytnout finanční pomoc všem šestnácti členským státům (viz tabulka 1). V posledním čtvrtletí roku 2020 přijala Rada dvě další prováděcí rozhodnutí Rady, čímž celkový počet přijímajících členských států v rámci nástroje SURE k dnešnímu dni dosáhl čísla osmnáct. Na začátku února 2021 oficiálně požádal o podporu v rámci nástroje SURE další členský stát a dne 26. února Komise navrhla, aby i jemu byla podpora poskytnuta. Tento harmonogram událostí je podrobně popsán v tabulce 1.

Tabulka 1: Harmonogram provádění nástroje SURE

- **2. dubna 2020**
  Komise navrhla vytvoření nástroje SURE
- **19. května 2020**
  Rada schválila návrh a přijala nařízení SURE

[8] Viz čl. 3 odst. 1 nařízení SURE.
[9] Viz článek 6 nařízení SURE.
[10] Viz čl. 12 odst. 3 nařízení SURE.

- **24. srpna 2020**
  Komise navrhla finanční podporu ve výši 81,4 miliardy EUR pro patnáct členských států: Belgie, Bulharsko, Česko, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Malta, Polsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko
- **25. srpna 2020**
  Komise navrhla finanční podporu ve výši 5,9 miliardy EUR pro Portugalsko
- **22. září 2020**
  Zpřístupnění nástroje SURE
- **25. září 2020**
  Rada rozhodla o poskytnutí finanční podpory šestnácti členským státům
- **7. října 2020**
  Komise navrhla finanční podporu ve výši 504 milionů EUR pro Maďarsko
- **23. října 2020**
  Rada rozhodla o poskytnutí finanční podpory ve výši 504 milionů EUR Maďarsku
- **16. listopadu 2020**
  Komise navrhla finanční podporu ve výši 2,5 miliardy EUR pro Irsko
- **4. prosince 2020**
  Rada rozhodla o poskytnutí finanční podporu ve výši 2,5 miliardy EUR Irsku
- **26. února 2021**
  Komise navrhla finanční podporu ve výši 230 milionů EUR pro Estonsko

Každý členský stát, který využívá finanční pomoc v rámci nástroje SURE, byl povinen podepsat s Komisí dohodu o půjčce, která stanoví charakteristiky úvěru.[11] Komise je na základě nařízení SURE zmocněna půjčovat si jménem Unie na finančních trzích nebo u finančních institucí a rovněž vyplatit finanční pomoc poskytnutou Radou v rámci nástroje SURE přijímajícím členským státům. Většina dohod o půjčce (včetně žádostí o finanční prostředky a právních stanovisek) byla podepsána v posledním čtvrtletí roku 2020, což Komisi umožnilo vydávat dluhopisy SURE, a to počínaje zahajovací emisí dne 20. října 2020. Vzhledem k objemu výpůjček na finančních trzích byly tyto dluhopisy vydány v tranších, a to čtyřikrát do konce ledna 2021. Získané finanční prostředky byly členským státům vyplaceny ve splátkách, a to do jednoho týdne od vydání.[12] Dluhopisy byly vydány na základě nového rámce EU pro sociální dluhopisy, neboť podpora, kterou EU poskytuje členským státům v rámci tohoto nástroje, sleduje sociální cíl, kterým je zachování zaměstnanosti, zachování příjmů rodin a podpora hospodářství jako celku. Příznivé podmínky, kterých Komise dosáhla u svých půjček pro nástroj SURE, byly postoupeny přímo členským státům prostřednictvím metody úvěrování „back-to-back“[13] (viz oddíl II).

[11] Viz čl. 8 odst. 2 nařízení SURE.
[12] Viz článek 7 nařízení SURE.
[13] Při metodě úvěrování „back-to-back“ si Komise vypůjčuje jménem Unie a půjčuje členským státům za stejných podmínek.

II. VYUŽITÍ FINANČNÍ POMOCI V RÁMCI NÁSTROJE SURE: POSKYTNUTÉ A VYPLACENÉ ČÁSTKY A DALŠÍ FINANČNÍ ASPEKTY

Tento oddíl podává přehled přijímajících členských států a částek poskytnutých Radou, jakož i výplat, nesplacených částek a použitelného splátkového kalendáře.

i) přehled přijímajících členských států a částek poskytnutých Radou

Poptávka po finanční pomoci v rámci nástroje SURE ze strany členských států je od jeho zavedení silná, přičemž bylo přiděleno více než 90 % celkového finančního krytí ve výši 100 miliard EUR. Osmnáct členských států požádalo o finanční pomoc a Rada jim tuto pomoc poskytla v celkové výši 90,3 miliardy EUR (viz tabulka 2). Devatenáctý členský stát požádal o finanční pomoc v rámci nástroje SURE v únoru 2021[14].

Tři největší částky finanční pomoci v rámci nástroje SURE byly poskytnuty Itálii (27,4 miliardy EUR), Španělsku (21,3 miliardy EUR) a Polsku (11,2 miliardy EUR). Tyto tři členské státy společně dosáhly limitu koncentrace nástroje SURE, který stanoví, že úvěry poskytnuté třem členským státům, které představují největší podíl úvěrů, by neměly překročit 60 % celkového finančního krytí ve výši 100 miliard EUR, tj. 60 miliard EUR[15].

[14] Dne 26. února 2021 předložila Komise návrh prováděcího rozhodnutí Rady, kterým se Estonsku poskytuje dočasná podpora podle nařízení SURE, a to ve výši 230 milionů EUR (COM/2021/104 final).

[15] Ustanovení čl. 9 odst. 1 nařízení SURE. Limit koncentrace znamená, že tyto tři členské státy nebudou moci žádat o žádnou dodatečnou podporu, ani si žádný jiný členský stát nebude moci vypůjčit celkovou částku vyšší než 11,2 miliardy EUR (třetí největší podíl, který byl doposud poskytnut), neboť by pak byl 60% limit překročen.

Tabulka 2: Přehled podpory poskytnuté v rámci nástroje SURE

Členský stát	*Poskytnutá částka (EUR)*	*Datum poskytnutí*	*Odkaz na prováděcí rozhodnutí Rady*
Belgie	7 803 380 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1342
Bulharsko	511 000 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1343
Kypr	479 070 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1344
Česko	2 000 000 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1345
Řecko	2 728 000 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1346
Španělsko	21 324 820 449	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1347
Chorvatsko	1 020 600 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1348
Itálie	27 438 486 464	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1349
Litva	602 310 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1350
Lotyšsko	192 700 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1351
Malta	243 632 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1352
Polsko	11 236 693 087	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1353
Portugalsko	5 934 462 488	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1354
Rumunsko	4 099 244 587	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1355
Slovinsko	1 113 670 000	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1356
Slovensko	630 883 600	Září 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1357
Maďarsko	504 330 000	Říjen 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1561
Irsko	2 473 887 900	Prosinec 2020	Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/2005
Celkem	**90 337 170 575**		

ii) Výplata, nesplacené částky a použitelný splátkový kalendář

Za výpůjční operace odpovídá Komise. V souladu s nařízením SURE je Komise zmocněna vypůjčit si jménem Unie zdroje na kapitálových trzích nebo od finančních institucí za účelem financování úvěrů poskytnutých v rámci nástroje SURE (metoda úvěrování „back-to-back“)[16].

Komise si začala vypůjčovat zdroje jménem EU na kapitálových trzích, a to vydáním sociálních dluhopisů krátce poté, co byly v říjnu 2020 podepsány dohody o půjčce. Emise dluhopisů probíhala na základě řady finančních transakcí. Celkem byly provedeny čtyři transakce, jak je vysvětleno níže. Emise byly velmi úspěšné, přičemž velký zájem investorů vedl k příznivým cenovým podmínkám pro všechny tranše (viz tabulka 3). Na konci února 2021 obdrželo celkem patnáct členských států 53,5 miliardy EUR v rámci čtyř plateb, což představuje 59 % požadovaných prostředků ve výši 90,3 miliardy EUR. Sociální dluhopisy SURE byly vydány se splatností od 5 do 30 let, což členským státům poskytuje průměrnou splatnost 14,5 roku[17]. Tabulka 5 uvádí přehled částek dosud vyplacených členským státům podle výpůjčních transakcí a splatnosti. Rovněž stanoví nesplacené částky, které mají být vyplaceny každému členskému státu.

[16] Článek 4 nařízení SURE.

[17] V čl. 2 odst. 1 každého prováděcího rozhodnutí Rady se stanoví, že půjčka Unie členskému státu má maximální průměrnou splatnost 15 let.

Tabulka 3: Klíčové statistické údaje o výpůjčkách EU na základě nástroje SURE (v EUR)

Transakce	SURE č. 1		SURE č. 2		SURE č. 3	SURE č. 4	
Datum	20. října 2020		10. listopadu 2020		24. listopadu 2020	26. ledna 2021	
Tranše	10leté	20leté	5leté	30leté	15leté	7leté	30leté (navýšené)
Výše dluhopisu	10 miliard	7 miliard	8 miliard	6 miliard	8,5 miliardy	10 miliard	4 miliardy
Výnos	–0,238 %	0,131 %	–0,509 %	0,317 %	–0,102 %	–0,497 %	0,134 %
Rozpětí	MS+3 bazické body	MS+14 bazických bodů	MS–9 bazických bodů	MS+21 bazických bodů	MS-5 bazických bodů	MS–16 bazických bodů	MS+5 bazických bodů
Koncese na novou emisi	+1 bazický bod	+2 bazické body	+1,5 bazického bodu	+2,5 bazického bodu	+1 bazický bod	+1 bazický bod	+1 bazický bod
Celková poptávka investorů	145 miliard	88 miliard	105 miliard	70 miliard	114 miliard	83 miliard	49 miliard
Poměr mezi nabídkou a krytím	15	13	13	12	13	8	12

Poznámka: Tyto statistiky se týkají výpůjček Komise jménem Unie. MS znamená sazby mid-swap. Koncese na novou emisi se vztahuje na prémii placenou investorům, kteří nakupují novou emisi dluhopisu, nad rozpětí, u kterého se očekává, že se v něm příslušné dluhopisy budou obchodovat na sekundárním trhu.

První transakce nástroje SURE ve výši 17 miliard EUR byla úspěšně provedena dne 20. října 2020 ve dvou tranších. Emise sestávala ze dvou dluhopisů, z nichž 10 miliard EUR je splatných v říjnu 2030 a 7 miliard EUR je splatných v roce 2040. O tento nástroj s vysokým ratingem byl mezi investory velmi velký zájem, přičemž poptávka po dluhopisech převýšila jejich emisi více než třináctkrát. Dne 27. října 2020 byly finanční prostředky vyplaceny Itálii, Polsku a Španělsku.

Druhá transakce nástroje SURE byla provedena dne 10. listopadu 2020 v celkové výši 14 miliard EUR. Tato emise byla rovněž rozdělena na dvě různé doby splatnosti: 8 miliard EUR splatných v listopadu 2025 a 6 miliard EUR splatných v listopadu 2050. Finanční prostředky byly vyplaceny Chorvatsku, Itálii, Kypru, Litvě, Lotyšsku, Maltě, Řecku, Slovinsku a Španělsku.

Třetí transakce s jedinou tranší byla úspěšně realizována dne 24. listopadu 2020 na dluhopis ve výši 8,5 miliardy EUR splatný v červenci 2035. Patnáctiletý sociální dluhopis vedl k vytvoření dosud nejrozsáhlejší knihy objednávek pro referenční emisi jednotlivé tranše a znamenal dosud největší velikost patnáctileté obchodní transakce v oblasti suverénních subjektů, nadnárodních subjektů a agentur (SSA). Finanční prostředky byly dne 1. prosince 2020 vyplaceny Belgii, Maďarsku, Portugalsku, Rumunsku a Slovensku.

Čtvrtá transakce a první roku 2021 byla provedena s dvojí tranší dne 26. ledna 2021. Sociální dluhopis ve výši 14 miliard EUR byl rozdělen na 10 miliard EUR splatných v červnu 2028 a navýšení stávajícího dluhopisu splatného v listopadu 2050 o 4 miliardy EUR. Poptávka po dluhopisech více než osmkrát převýšila emisi v případě sedmiletého dluhopisu, který měl záporný výnos –0,497 %, a dvanáctkrát v případě třicetiletého dluhopisu, který byl v mírně kladné zóně 0,134 %, což je pro tuto splatnost pozitivní výsledek. Dne 2. února 2021 byly

finanční prostředky vyplaceny Belgii, Itálii, Kypru, Lotyšsku, Maďarsku, Polsku, Řecku, Slovinsku a Španělsku.

Výkaz splátkového kalendáře je v tabulce 4. Splátky jistiny úvěru jsou splatné mezi roky 2025 a 2050. Platby úroků jsou splatné každý rok.

Tabulka 4: Harmonogram splácení nesplacených úvěrů nástroje SURE Evropské unie

Kalendářní rok	Jistina	Úrok	Nástroj SURE celkem
2021		32 960 000	32 960 000
2022		37 000 000	37 000 000
2023		37 000 000	37 000 000
2024		37 000 000	37 000 000
2025	8 000 000 000	37 000 000	8 037 000 000
2026		37 000 000	37 000 000
2027		37 000 000	37 000 000
2028	10 000 000 000	37 000 000	10 037 000 000
2029		37 000 000	37 000 000
2030	10 000 000 000	37 000 000	10 037 000 000
2031		37 000 000	37 000 000
2032		37 000 000	37 000 000
2033		37 000 000	37 000 000
2034		37 000 000	37 000 000
2035	8 500 000 000	37 000 000	8 537 000 000
2036		37 000 000	37 000 000
2037		37 000 000	37 000 000
2038		37 000 000	37 000 000
2039		37 000 000	37 000 000
2040	7 000 000 000	37 000 000	7 037 000 000
2041		30 000 000	30 000 000
2042		30 000 000	30 000 000
2043		30 000 000	30 000 000
2044		30 000 000	30 000 000
2045		30 000 000	30 000 000
2046		30 000 000	30 000 000
2047		30 000 000	30 000 000
2048		30 000 000	30 000 000
2049		30 000 000	30 000 000
2050	10 000 000 000	30 000 000	10 030 000 000
Celkem	**53 500 000 000**	**1 035 960 000**	**54 535 960 000**

Tabulka 5: Výplaty členským státům v rámci nástroje SURE (v miliardách EUR)

Země	Počáteční výše úvěru	1. emise nástroje SURE EU Transakce: 20. 10. 2020 Výplata: 27. 10. 2020			2. emise nástroje SURE EU Transakce: 10. 11. 2020 Výplata: 17. 11. 2020			3. emise nástroje SURE EU Transakce: 24. 11. 2020 Výplata: 1. 12. 2020	4. emise nástroje SURE EU Transakce: 26. 1. 2021 Výplata: 2. 2. 2021			Nástroj SURE celkem	% z celkového požadavku	Prům. splatnost (v letech)	Nesplacená částka, která má být vyplacena
		10 let	20 let	Celkem	5 let	30 let	Celkem	15 let	7 let	30 let	Celkem				
Belgie	7,80							**2,0**	1,3	0,7	**2,0**	**4,0**	**51 %**	**14,9**	3,8
Bulharsko	0,51														0,5
Kypr	0,48				0,2	0,1	**0,3**		0,2	0,1	**0,2**	**0,5**	**100 %**	**14,7**	0,0
Česko	2,00														2,0
Řecko	2,73				1,0	1,0	**2,0**		0,7		**0,7**	**2,7**	**100 %**	**14,8**	0,0
Španělsko	21,32	3,5	2,5	**6,0**	2,9	1,2	**4,0**			1,0	**1,0**	**11,0**	**52 %**	**14,9**	10,3
Chorvatsko	1,02				0,3	0,2	**0,5**				**0,0**	**0,5**	**50 %**	**13,3**	0,5
Maďarsko	0,50							**0,2**	0,2	0,1	**0,3**	**0,5**	**100 %**	**14,7**	0,0
Irsko	2,47														2,5
Itálie	27,44	5,5	4,5	**10,0**	3,1	3,4	**6,5**		4,5		**4,5**	**21,0**	**76 %**	**14,0**	6,5
Litva	0,60				0,2	0,1	**0,3**				**0,0**	**0,3**	**50 %**	**13,3**	0,3
Lotyšsko	0,19				0,1	0,0	**0,1**		0,0	0,0	**0,1**	**0,2**	**100 %**	**14,8**	0,0
Malta	0,24				0,1	0,0	**0,1**				**0,0**	**0,1**	**49 %**	**13,3**	0,1
Polsko	11,24	1,0		**1,0**					2,6	1,7	**4,3**	**5,3**	**47 %**	**14,9**	6,0
Portugalsko	5,93							**3,0**			**0,0**	**3,0**	**51 %**	**14,6**	2,9
Rumunsko	4,10							**3,0**			**0,0**	**3,0**	**73 %**	**14,6**	1,1
Slovinsko	1,11				0,2		**0,2**		0,5	0,4	**0,9**	**1,1**	**100 %**	**14,8**	0,0
Slovensko	0,63							**0,3**			**0,0**	**0,3**	**48 %**	**14,6**	0,3
Celkem	**90,3**	**10,0**	**7,0**	**17,0**	**8,0**	**6,0**	**14,0**	**8,5**	**10,0**	**4,0**	**14,0**	**53,5**	**59 %**	**14,5**	**36,8**

III. POUŽITÍ NÁSTROJE SURE: VEŘEJNÉ VÝDAJE A VNITROSTÁTNÍ OPATŘENÍ, NA NĚŽ SE VZTAHUJE NÁSTROJ SURE

Tento oddíl shrnuje veřejné výdaje a vnitrostátní opatření členských států, na něž se vztahuje nástroj SURE.

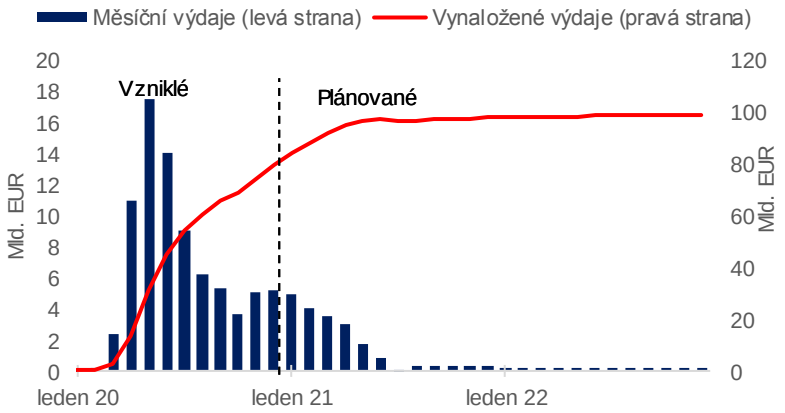
3.1 Skutečné a plánované veřejné výdaje podporované nástrojem SURE

Tento oddíl popisuje plánované a skutečné využití finanční pomoci, která byla poskytnuta v rámci nástroje SURE, na základě údajů, které Komisi oznámilo sedmnáct členských států.[18] Přijímající členské státy by měly využít finanční pomoc v rámci nástroje SURE především na podporu svých režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření, zejména opatření na podporu osob samostatně výdělečně činných, a případně na podporu příslušných opatření v oblasti zdraví, zejména opatření na pracovišti[19]. Prvně bude prezentováno rozdělení veřejných výdajů, po němž bude následovat odhadovaný podíl zaměstnanců a podniků, na něž se vztahuje nástroj SURE. Prezentace bude vycházet ze dvou opakovaných podání zprávy ze strany členských států: v srpnu 2020 v době podání žádosti o finanční pomoc v rámci nástroje SURE („podání prvotní zprávy“) a opět koncem ledna a začátkem února 2021 („podání aktualizované zprávy“). Informace jsou prezentovány tak, jak je ve svých zprávách nahlásily členské státy.[20]

Na konci roku 2020 již bylo vynaloženo 80 % plánovaných veřejných výdajů na způsobilá opatření.[21] Finanční pomoc v rámci nástroje SURE byla poskytnuta s cílem pomoci členským státům, aby se vyrovnaly s náhlým a prudkým nárůstem skutečných veřejných výdajů, k němuž došlo od 1. února 2020 v důsledku zavedení režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření, která řešila socioekonomické dopady pandemie COVID-19. Finanční pomoc bylo rovněž možné využít na plánované zvýšení veřejných výdajů na tato opatření. V červnu 2020 tvořily vzniklé veřejné výdaje, které jsou podporovány nástrojem SURE, 46 % celkových veřejných výdajů, přičemž toto číslo v prosinci 2020 vzrostlo na 80 %. Graf 1 ukazuje vývoj tohoto poměru od zavedení nástroje SURE.

[18] Česko neposkytlo do uzávěrky aktualizovanou zprávu podle článku 11 nařízení SURE a všechny údaje týkající se Česka jako takové vycházejí z podání prvotní zprávy v srpnu 2020.
[19] Viz čl. 3 odst. 2 a čl. 1 odst. 2 nařízení SURE.
[20] Nová opatření, která členské státy předložily v době podání aktualizované zprávy, nebyla zatím zohledněna, neboť dosud nebyla posouzena z hlediska způsobilosti.
[21] Způsobilými opatřeními jsou opatření popsaná v čl. 3 odst. 2 nařízení: vnitrostátní režimy zkrácené pracovní doby nebo podobná opatření a doplňková opatření související se zdravím.

Graf 1: Měsíční vývoj veřejných výdajů v rámci nástroje SURE (vzniklých a plánovaných)

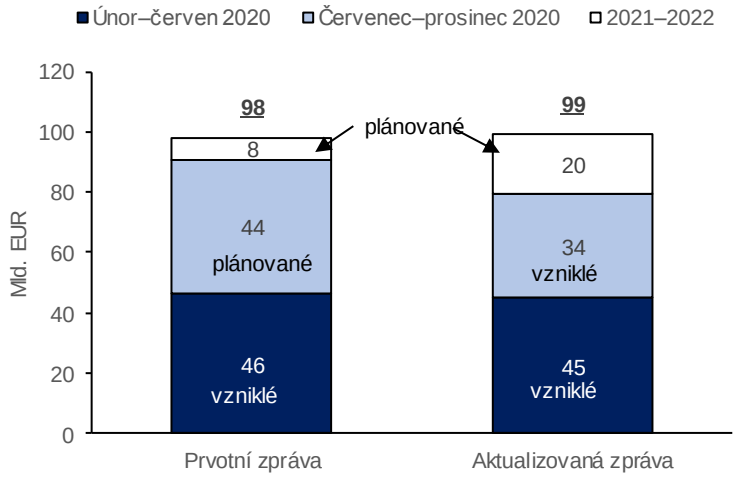
Poznámka: Mírně záporné výdaje v červenci 2021 jsou způsobeny očekávanými vysokými platbami z evropských strukturálních a investičních fondů, které podporují režim zkrácené pracovní doby v daném měsíci.

Srovnání původních a aktualizovaných zpráv členských států ukazuje, že v roce 2020 vynaložily méně prostředků, než se původně očekávalo. Odhad skutečných veřejných výdajů mezi únorem a červnem 2020 se v posledním zprávě snížil o 1,3 miliardy EUR (viz graf 2). V době, kdy členské státy požádaly o prostředky z nástroje SURE, očekávaly, že v průběhu roku 2020 vynaloží 90,0 miliardy EUR na opatření, která jsou způsobilá pro nástroj SURE. Nakonec vynaložily 79,3 miliardy EUR, což je o 9,6 miliardy EUR méně, než se očekávalo.

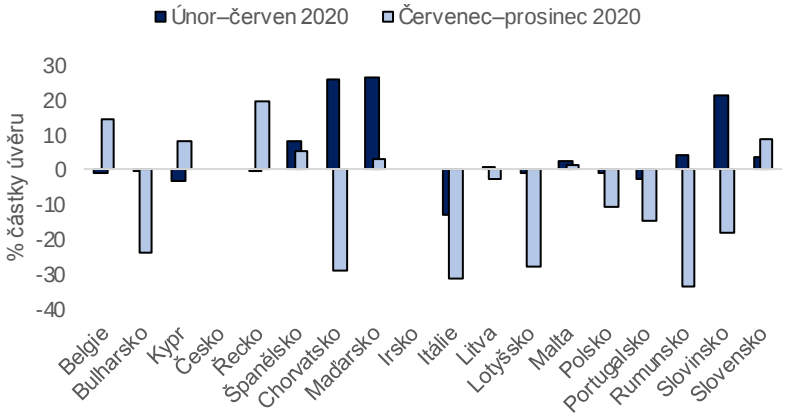
Aktualizované zprávy členských států ukázaly určité odkládání veřejných výdajů. Polovina členských států měla v první polovině roku 2020 vyšší veřejné výdaje, než se odhadovalo v srpnu 2020, zatímco polovina členských států měla tyto výdaje nižší (viz graf 3). Ve dvou členských státech s nejvyšším nárůstem výdajů v první polovině roku 2020 pak výdaje ve druhé polovině roku klesly. Devět členských států vykázalo ve druhé polovině roku 2020 nižší veřejné výdaje, než se původně očekávalo. Ve většině případů to souvisí s vyššími plánovanými výdaji v roce 2021. Dva členské státy však i v roce 2021 plánují nižší výdaje.

V aktualizované zprávě členské státy plánovaly, že v letech 2021 a 2022 vynaloží více prostředků, než bylo původně nahlášeno v srpnu 2020. Plánované veřejné výdaje na způsobilá opatření v roce 2021 vzrostly ze 7,4 miliardy EUR v prvotní zprávě v srpnu 2020 na 19,8 miliardy EUR ve zprávě z ledna 2020 (viz graf 2). Pouze dva členské státy předložily v aktualizované zprávě plánované veřejné výdaje na rok 2022 (1,3 miliardy EUR). V současné době se očekává, že celkové veřejné výdaje na způsobilá opatření ve všech přijímajících členských státech budou činit 99,1 miliardy EUR, což je více než celková částka, která byla doposud poskytnuta v rámci nástroje SURE. To je v souladu s doplňující povahou nástroje SURE v tom ohledu, že je doplňkem k vnitrostátnímu financování podpory zaměstnanosti. Některé členské státy plánují na tato opatření vynaložit více prostředků, než je finanční pomoc z nástroje SURE, o kterou požádaly, včetně těch, které dosáhly limitu koncentrace nástroje SURE.

Graf 2: Souhrnné vykázané veřejné výdaje

Graf 3: Rozdíl ve vynaložených veřejných výdajích mezi prvotní a aktualizovanou zprávou (% částky úvěru)

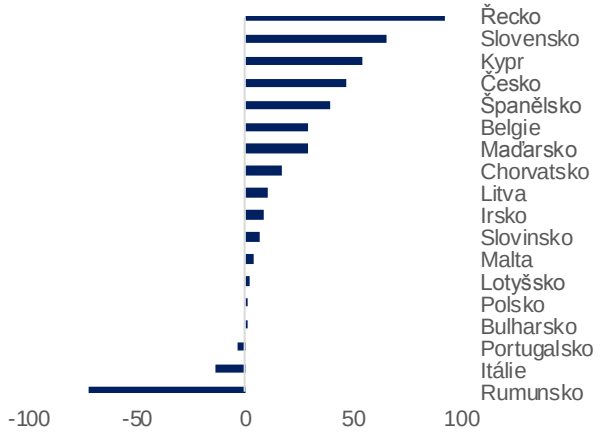

Poznámka: Irsko požádalo dne 27. října 2020 o finanční pomoc v rámci nástroje SURE, přičemž zpráva se mezi původními a aktualizovanými tabulkami nezměnila. Česká republika neposkytla před uzávěrkou aktualizovanou vykazovací tabulku.

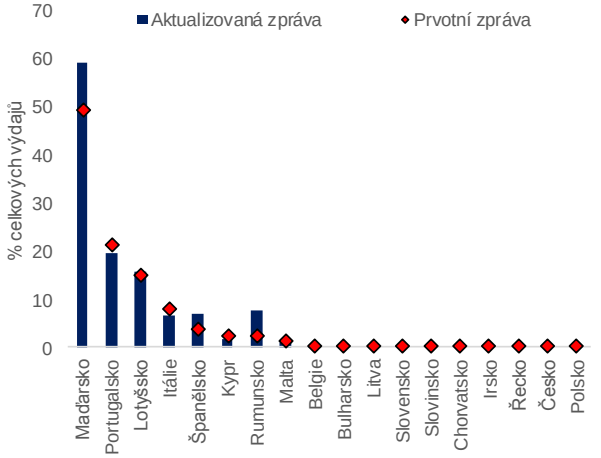
Téměř všechny členské státy již vynaložily nebo plánují vynaložit celou částku, která jim v rámci nástroje SURE byla přidělena. Patnáct členských států skutečně vynaložilo nebo plánuje vynaložit prostředky nad rámec stávající finanční pomoci, kterou obdržely v rámci nástroje SURE na způsobilá opatření (viz graf 4). To znamená, že členské státy budou celkově vynakládat více prostředků na režimy zkrácené pracovní doby a na podobná opatření, než je částka, o kterou požádaly v rámci finanční pomoci z nástroje SURE. Tři členské státy však vykázaly nižší plánované výdaje na opatření uvedená v příslušných prováděcích rozhodnutích Rady, než je částka poskytnutá v rámci nástroje SURE. Vychází se přitom z aktualizovaných zpráv členských států, které rovněž uvedly, že již podnikly nebo mají v úmyslu v případě potřeby

podniknout kroky k využití veškeré finanční pomoci, která je poskytnuta v rámci nástroje SURE, v některých případech včetně prodloužení doby trvání opatření, která jsou stanovena v příslušných prováděcích rozhodnutích Rady. Komise posoudí veškeré změny plánovaných výdajů, jak je navrhují členské státy, aby bylo zajištěno, že budou i nadále v souladu s účelem nástroje SURE, a případně navrhne změny prováděcích rozhodnutí Rady.

Graf 4: Přebytek plánovaných a vynaložených veřejných výdajů nad výši úvěru (% částky úvěru)

Graf 5: Podíl veřejných výdajů souvisejících se zdravím

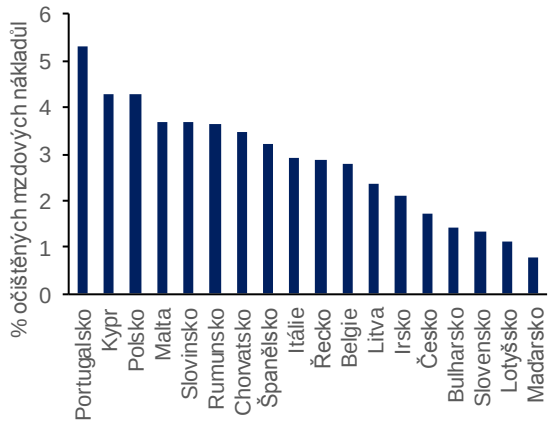
Poznámka: Veřejné výdaje jsou výdaje, které byly vykázány, aniž by se přizpůsobily limitu koncentrace, vynaložené na opatření, jež jsou stanovena v prováděcím rozhodnutí Rady, to znamená, že veškerá nová opatření oznámená členskými státy, která nejsou uvedena v prováděcím rozhodnutí Rady, jsou vyloučena. Údaje se vykazují podle vykazovacích tabulek předložených členskými státy. Členské státy s deficity, jak je patrné z grafu 4, však hodlají využít celou částku poskytnutou v rámci nástroje SURE. Konkrétně italské orgány uvedly, že plánují vynaložit celou poskytnutou částku. Pokud jde o graf 5, původní žádost Maďarska o finanční pomoc byla omezena na 49 % výdajů na opatření v oblasti zdraví, neboť tato opatření jsou doplňková, a proto nemohla dosáhnout poloviny nebo více z celkové částky poskytnuté v rámci nástroje SURE. V aktualizované zprávě, a stejně jako u většiny přijímajících členských států, překročí celkové veřejné výdaje na opatření, jež jsou způsobilá v rámci nástroje SURE, maximální částku poskytnutou v rámci nástroje SURE (a musely by být financovány na vnitrostátní úrovni nebo prostřednictvím jiných nástrojů). V konkrétním případě Maďarska je toto překročení způsobeno ve větší než proporcionální míře opatřeními, které souvisejí se zdravím, což vysvětluje zvýšení podílu souvisejícího se zdravím nad 50 %.

Většinu finanční pomoci v rámci nástroje SURE využily členské státy na podporu opatření na trhu práce, přičemž omezený počet členských států ji rovněž využívá na opatření související se zdravím. Dosud bylo celkem 5 % finanční pomoci v rámci nástroje SURE přiděleno na opatření související se zdravím, přičemž deset členských států využilo finanční podporu pouze na režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření (viz graf 5). Nařízení SURE umožňuje financování opatření, která související se zdravím, jako doplňkových opatření. V rozhodnutích Rady o finanční pomoci nebyl dosud povolen žádnému členskému státu podíl opatření, která souvisejí se zdravím, vyšší než 49 %.[22]

[22] Komise soustavně dávala členským státům pokyny, že by tato opatření neměla překročit 15 % poskytnuté částky, a to jak na dvoustranné úrovni, tak i v Radě.

Finanční pomoc v rámci nástroje SURE se v roce 2020 rovná 2,8 % mezd zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných ve všech přijímajících členských státech.[23] Tento podíl se v jednotlivých členských státech pohybuje od 0,8 % do 5,3 % (viz graf 6). Finanční pomoc rovněž odpovídá 1,5 % HDP přijímajících členských států.

Graf 6: Výše úvěru v % mzdových nákladů na zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné podle členských států

Poznámka: Mzdy se zde měří jako náhrady zaměstnancům a hrubý provozní přebytek + smíšený důchod domácností a neziskových institucí sloužících domácnostem (mzdy samostatně výdělečně činných osob). Odhady na rok 2020 jsou převzaty z prognózy Evropské komise z podzimu roku 2020.

3.2 Rozsah nástroje SURE, pokud jde o zaměstnané osoby a podniky

Odhaduje se, že v roce 2020 podpořil nástroj SURE 25 až 30 milionů lidí, což představuje čtvrtinu celkové zaměstnanosti ve všech přijímajících členských státech.[24] Znamená to rovněž přibližně dvě třetiny zaměstnanců v rámci režimů zkrácené pracovní doby v EU.[25] Střední odhad 26,5 milionu sestává z přibližně 21,5 milionu zaměstnanců a 5 milionů osob samostatně

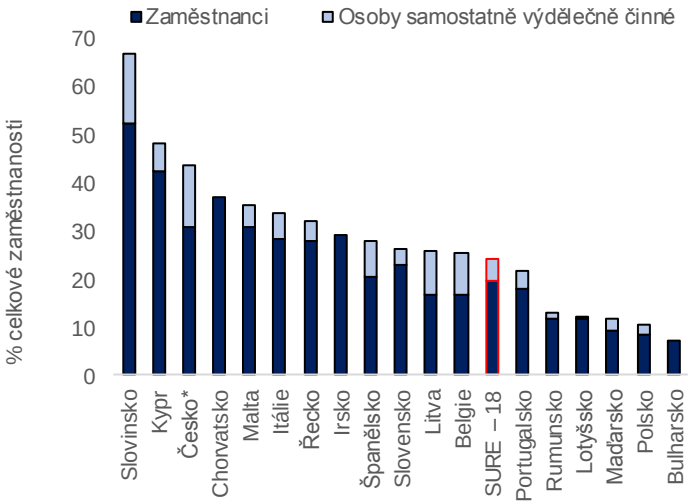
[23] Mzdy se zde měří jako náhrady zaměstnancům a hrubý provozní přebytek + smíšený důchod domácností a neziskových institucí sloužících domácnostem (mzdy samostatně výdělečně činných osob).

[24] Zatímco vykazování veřejných výdajů členskými státy bylo uspokojivé, zprávy požadované Komisí o podnicích a osobách, na něž se vztahují opatření podporovaná nástrojem SURE, byly v jednotlivých členských státech neúplné a různorodé. Bylo nutné použít přiměřené předpoklady a využít jiných dostupných zdrojů údajů (viz poznámky pod čarou 26 a 28). Zpráva proto předkládá přibližné odhady, které se týkají podílu osob a podniků, a to kvůli neúplnému podávání zpráv ze strany členských států. Odpovědnost za vykazování údajů nesou členské státy. Je třeba poznamenat, že informace týkající se podniků a zaměstnanců, které Komise požaduje od členských států, vycházejí z úsilí Komise podle oddílu 2.4 rámce EU pro sociální dluhopisy nástroje SURE, jehož cílem je získat příslušné údaje a ukazatele od přijímajících členských států, například počet pracovních míst a počet zahrnutých/podporovaných podniků. Podávání zpráv o dopadech bude záviset na kvalitě a podrobnosti informací, které jsou Komisi poskytovány.

[25] Tento podíl je hrubým odhadem, neboť dostupné údaje o zaměstnancích v režimech zkrácené pracovní doby se týkají pouze počtu osob, které požádaly o režimy zkrácené pracovní doby, vycházejí z nejvyšších hodnot v dubnu/květnu 2020 a nezahrnují osoby samostatně výdělečně činné. V zájmu lepšího sladění těchto údajů s údaji o podílu nástroje SURE jsme z něj vyloučili samostatně výdělečně činné osoby a předpokládali, že „podobná opatření“ se týkají režimů zkrácené pracovní doby.

výdělečně činných.[26] Rozdělení podle členských států je znázorněno v grafu 7 s podílem v rozmezí od 7 % do téměř 70 % celkové zaměstnanosti. Počet osob, na něž se vztahují opatření související se zdravím, je obtížné odhadnout s dostatečnou mírou přesnosti, neboť tato opatření jsou v jednotlivých členských státech různorodá. Proto by tyto odhady mohly být rovněž považovány za konzervativní vzhledem k tomu, že nástroj SURE přesahuje rámec opatření na trhu práce, a tudíž prospívá širší veřejnosti.

Graf 7: Počet pracovníků, na něž se vztahuje nástroj SURE (% celkové zaměstnanosti v roce 2020)

Poznámka: Údaje o podílu jsou údaji vykazovanými členskými státy. Číselné údaje Česka jsou založeny na prvotní zprávě ze srpna 2020, tudíž souhrnné údaje o pokrytí předpokládají obdobnou míru pokrytí jako v ostatních členských státech. Celkové údaje o zaměstnanosti jsou převzaty z databáze AMECO, přičemž se používá vymezení celkové zaměstnanosti v národních účtech, včetně osob pracujících za mzdu a plat a osob samostatně výdělečně činných.

Podle odhadů Komise, které vycházejí ze zpráv členských států, nástroj SURE v roce 2020 podpořil ve všech členských státech 1,5 až 2,5 milionu podniků. Pouze čtrnáct členských států poskytlo aktualizované údaje o podílu firem.[27] U členských států, které podaly zprávu, podpořil nástroj SURE téměř 800 000 podniků. To představuje 12 % všech podniků v těchto členských státech. Vzhledem k tomu, že některé větší přijímající členské státy požadované údaje nevykazují, je toto číslo neúplné a výrazně méně odpovídá skutečnému celkovému počtu

[26] Česko nepodalo aktualizovanou zprávu o pokrytí. Souhrnné číslo předpokládá, že je v Česku podobný podíl zaměstnanosti, jako existuje v ostatních členských státech, tj. téměř jedna čtvrtina celkové zaměstnanosti. Pokud by byla potvrzena vykazovací tabulka Česka ze srpna 2020, souhrnné číslo osob podporovaných z nástroje SURE by vzrostlo na 27,5 milionu. V členění podle členských států v grafu 7 jsou uvedeny informace, která vykázaly členské státy. Podíl opatření nástroje SURE na zaměstnanosti je výrazně vyšší než na mzdových nákladech, což je mimo jiné způsobeno skutečností, že někteří lidé mohli využívat podpory pouze po dobu několika měsíců, a nikoli po celý rok, za který byly mzdy propláceny.

[27] Čtrnácti členskými státy, které vykázaly podíl firem, byly Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Irsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko. Česko poskytlo číselné údaje pouze v prvotní zprávě.

podniků, kterých se to týká. Odhaduje se, že po zohlednění zbývajících čtyř členských států se počet podpořených podniků na základě přiměřených předpokladů výrazně zvýší, a to na 1,5 milionu až 2,5 milionu podniků.[28] Členské státy, které Komisi nenahlásily požadované údaje, se vyzývají, aby tak učinily v případě druhé zprávy o nástroji SURE.

3.3 Stručný přezkum režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření podporovaných nástrojem SURE

Z osmnácti členských států, které využívají podporu z nástroje SURE, tak patnáct členských států učinilo s cílem pomoci financovat režimy zkrácené pracovní doby. Jedná se o veřejné programy, které podnikům, jež se potýkají s hospodářskými obtížemi, umožňují dočasně snížit počet hodin odpracovaných jejich zaměstnanci, kterým je poskytnuta veřejná podpora ve formě příjmů za neodpracované hodiny. Ze tří členských států, které nevyužily finanční pomoc v rámci nástroje SURE na financování režimů zkrácené pracovní doby, mají Irsko a Malta podobné režimy, které poskytují podporu společnostem postiženým krizí COVID-19, a to ve formě subvencování mzdových nákladů (viz níže). Maďarsko mezitím zavedlo režim zkrácené pracovní doby, ale jeho veřejné výdaje byly zcela financovány z Evropského sociálního fondu (a proto nebyly způsobilé pro nástroj SURE).

Ve většině případů jsou podporované režimy zkrácené pracovní doby novými režimy, které byly zavedeny v reakci na pandemii COVID-19 (viz tabulka 6). Všechny tyto nové systémy byly zavedeny dočasně a závisí na hospodářských potížích, kterým je třeba čelit. Pět členských států využívajících podporu nástroje SURE, které měly zavedeny režimy zkrácené pracovní doby již před rozšířením onemocnění COVID-19 (Belgie, Španělsko, Itálie, Portugalsko a Slovensko), je v reakci na pandemii přizpůsobilo. Realizované změny se týkaly zejména dočasného zjednodušení administrativních postupů, rozšíření podílu, zmírnění podmínek způsobilosti, větší výše plateb (pro zaměstnance a/nebo zaměstnavatele) a prodloužení doby trvání podpory.

Všechny vnitrostátní režimy zkrácené pracovní doby poskytují podporu zaměstnancům, jejichž smlouva je po úplném přerušení podnikatelské činnosti zcela pozastavena. Většina režimů (nikoli však všechny) navíc poskytuje podporu také v případě částečného zkrácení pracovní doby, kdy jsou podnikatelské činnosti omezeny. Zatímco ve většině případů si společnosti mohou svobodně zvolit rozsah zkrácení pracovní doby, v některých zemích platí omezení. Například v Řecku a Slovinsku je kromě úplného přerušení práce (v případě úplného zastavení činnosti) povoleno pouze snížení z plného pracovního úvazku na částečný pracovní úvazek. Výše veřejné podpory se obvykle vypočítá jako procentní podíl mzdy zaměstnance a

[28] Nejnižší odhad 1,5 milionu předpokládá v těchto čtyřech členských státech podobný podíl podniků. Nejvyšší odhad (2,5 milionu) odráží skutečnost, že v těchto čtyřech členských státech je podíl zaměstnanců v průměru vyšší, což by se mohlo promítnout do vyššího podílu podniků.

pohybuje se od 50 % do 100 %. Další podrobnosti o režimech zkrácené pracovní doby jsou uvedeny v příloze 1.

Všech osmnáct členských států s výjimkou Bulharska a Chorvatska požádalo o podporu na financování „opatření podobných režimům zkrácené pracovní doby“. Ve většině případů šlo o doplnění režimů zkrácené pracovní doby. Jedná se o opatření, která jsou zaměřena na ochranu zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných a snižují výskyt nezaměstnanosti a úbytek příjmů v souvislosti s krizí COVID-19, avšak nespadají do výše uvedeného vymezení režimu zkrácené pracovní doby. Počet a druh opatření spadajících do této kategorie se značně liší. Lze je rozdělit do několika skupin:

— *Režimy subvencování mzdových nákladů*, jako jsou výše uvedené režimy zjištěné v Irsku a na Maltě, subvencují náklady práce u společností postižených krizí COVID-19. Tyto režimy plní stejný účel jako režimy zkrácené pracovní doby (tj. zachování zaměstnanosti s cílem pomoci podnikům, aby se vyhnuly propouštění zaměstnanců). Poskytnutá podpora však přímo nesouvisí se skutečným snížením počtu hodin, které odpracuje každý zaměstnanec, ale pouze se snížením obratu.

— *Opatření na podporu samostatně výdělečně činných osob*, která byla zjištěna téměř ve všech členských státech, jež požádaly o podporu z nástroje SURE. Patří sem jednorázové dávky na podporu příjmu poskytnuté buď jako paušální částka, nebo jako určitá funkce předchozích výdělků / realizovaných ztrát; a další podpůrná opatření, která snižují provozní náklady podniků, pokud využívají samostatně výdělečně činné osoby a jednočlenné společnosti. Klíčovým požadavkem je, aby příjemci podpory i nadále vykonávali své samostatně výdělečné činnosti nebo podnikatelskou činnost (tj. nepřestali podnikat).

— *Zvláštní dávky na rodičovskou dovolenou* (Belgie, Česko, Itálie, Portugalsko, Kypr a Malta), které během období výjimečného uzavření škol poskytují podporu příjmu zaměstnancům a/nebo osobám samostatně výdělečně činným, které mají děti.

— *Podpora sezónních pracovníků* (Kypr, Řecko, Itálie, Španělsko) s pracovní smlouvou pozastavenou z důvodu pandemie, zejména v cestovním ruchu a/nebo zemědělství. Jedná se o „pravidelné“ sezónní pracovníky, kteří měli znovu začít pracovat v jarní/letní sezóně 2020, ale nemohli tak učinit kvůli pandemii COVID-19.

— *Podpora odborné přípravy související s podporou práce na zkrácený úvazek* (Belgie, Portugalsko). Tento druh podpory pomáhá poskytovat odbornou přípravu pracovníkům, kteří pracují na zkrácený pracovní úvazek.

Devět členských států požádalo o finanční pomoc v rámci nástroje SURE na financování výdajů souvisejících se zdravím, které se přímo týkají mimořádné situace související s pandemií COVID-19. Do této kategorie patří:

— Zvláštní nemocenská z důvodu onemocnění a/nebo karantény COVID-19 (Kypr, Lotyšsko, Malta, Portugalsko, Španělsko).

— Náklady související se zvýšenými požadavky na ochranu zdraví a požadavky na bezpečnost pro veřejný sektor (Lotyšsko, Maďarsko, Portugalsko).

— Opatření zaměřená na snížení nákladů na zvýšené hygienické požadavky, které se týkají zdraví a bezpečnosti na pracovišti pro soukromý sektor (Itálie).

— Zvýšené výdaje na systém veřejné zdravotní péče, včetně osobních nákladů (např. práce přesčas a příplatky pro zdravotnický personál, najímání dodatečných dočasných pracovníků (Maďarsko, Rumunsko, Portugalsko), renovační práce v nemocnicích (Maďarsko) a/nebo nákup dodatečného vybavení, ochranného materiálu, zásob a spotřebního materiálu (Belgie, Maďarsko, Lotyšsko, Portugalsko).

Tabulka 6 – Charakteristiky vnitrostátních režimů zkrácené pracovní doby podporovaných nástrojem SURE

Členský stát	Nový režim	Trvalý/dočasný režim	Výše podpory (% mzdy)	Náklady pro zaměstnavatele	Zkrácení pracovní doby
BE	Ne	Trvalý (s dočasnými úpravami)	70 %	—	0–100 %
BG	Ano	Dočasný	60 %	40 % nákladů práce	50 % nebo 100 %
CZ	Ano	Dočasný	60–80 %	20–40 % odškodnění	0–100 %
IE	—	—	—	—	—
EL	Ano	Dočasný	60 %	—	50 % nebo
ES	Ne	Trvalý (s dočasnými úpravami)	70 %	0–30 % příspěvků na sociální pojištění	0–100 %
HR	Ano	Dočasný	50 %	—	0–100 %
IT	Ne	Trvalý (s dočasnými úpravami)	80 %	—	0–100 %
CY	Ano	Dočasný	60 %	—	0–100 %
LV	Ano	Dočasný	50–75 %	—	0–100 %
LT	Ano	Dočasný	30–100 %		0–100 %
HU	—	—	—	—	—
MT	—	—	—	—	—
PL	Ano	Dočasný	50 %	—	20–100 %
PT	Ne	Trvalý (s dočasnými úpravami)	66–100 %	0–30 % odškodnění	0–100 %
RO	Ano	Dočasný	75 %	—	0–100 %
SI	Ano	Dočasný	80 %	0–20 % odškodnění	50–100 %
SK	Ne	Dočasný (avšak pravidelně obnovovaný)	80 %	—	0–100 %

IV. PŘEDBĚŽNÁ ANALÝZA DOPADU NÁSTROJE SURE

Tento oddíl obsahuje předběžnou analýzu dopadu nástroje SURE na zaměstnanost, veřejné finance a další účinky.

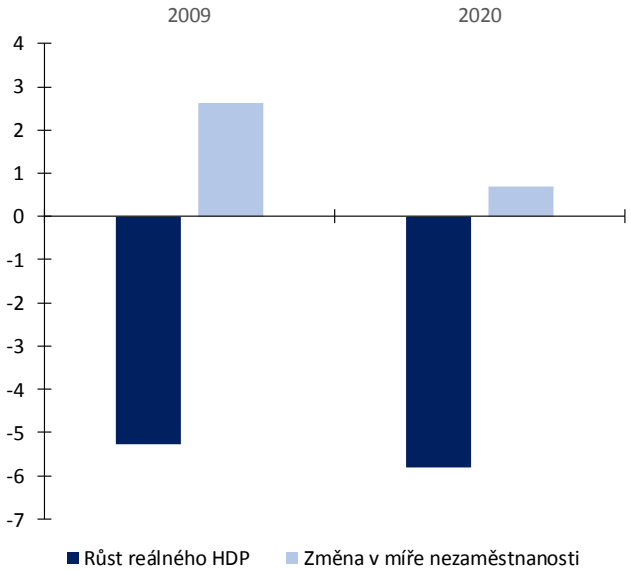
4.1 Odhad dopadu nástroje SURE na zaměstnanost

Prověřují se změny míry nezaměstnanosti v přijímajících členských státech s cílem poskytnout první orientační posouzení dopadu podpůrných politických opatření, která

souvisejí s pandemií, včetně nástroje SURE. Účelem nástroje SURE je pomoci členským státům, aby mohly během pandemie COVID-19 zachovat zaměstnání pracovníků a osob samostatně výdělečně činných v celé EU, a tím chránit občany a usnadnit rychlé oživení v době, kdy pandemie odezní. I když je obtížné navrhnout hypotetický scénář výkonnosti trhu práce v případě, že by nástroj SURE neexistoval, analýza, která je zde prezentována, zkoumá vztah mezi objemem produkce a nezaměstnaností po vypuknutí pandemie. Výsledky by měly být interpretovány obezřetně, neboť vztah mezi objemem výroby a zaměstnaností je ovlivněn širokou škálou faktorů, včetně nástroje SURE.

Nárůst míry nezaměstnanosti v roce 2020 byl v přijímajících členských státech jednoznačně mírnější než během celosvětové finanční krize, a to navzdory závažnějšímu poklesu HDP v roce 2020 (viz graf 8). Podle zimní prognózy Komise 2021 by měl růst reálného HDP v zemích, které v roce 2020 získaly finanční prostředky z nástroje SURE, klesnout o 5,8 %. Tento pokles je větší než pokles zaznamenaný během vrcholu celosvětové finanční krize v roce 2009. Zároveň se předpokládá, že míra nezaměstnanosti v roce 2020 vzroste pouze o 0,7 procentního bodu ve srovnání s nárůstem o 2,6 procentního bodu v roce 2009.

Graf 8: Změny reálného HDP a nezaměstnanosti v přijímajících členských státech v roce 2009 oproti roku 2020

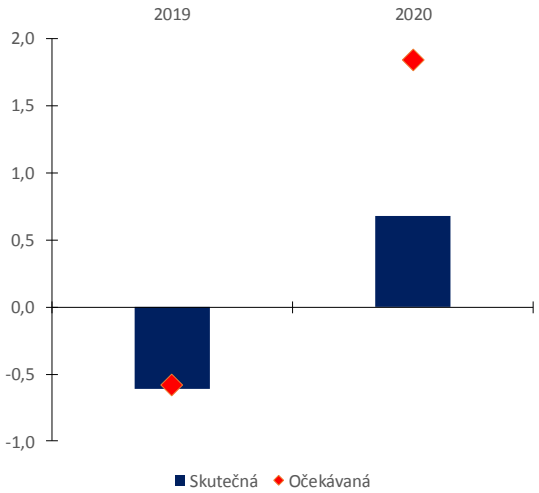
Poznámka: Graf znázorňuje prosté průměry členských států, které jsou příjemci nástroje SURE. Míra nezaměstnanosti v roce 2020 je průměrem měsíční míry nezaměstnanosti v roce 2020.
Zdroj: *Eurostat; HDP v roce 2020 podle zimní prognózy Komise 2021*.

Citlivost nezaměstnanosti na změny objemu výroby v roce 2020 byla v přijímajících členských státech slabší, než se očekávalo (viz grafy 9 a 10).[29] Rychlá a rozsáhlá politická

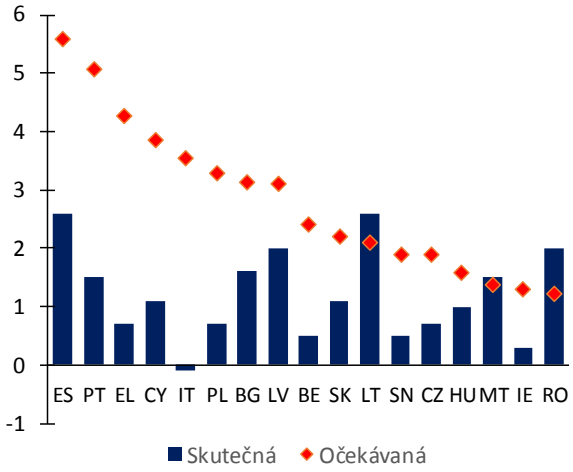
[29] Citlivost změn v hospodářském růstu na nezaměstnanost je v ekonomické literatuře často označována jako „Okunův zákon“. Okunův zákon, který je spíše empirickým „obecným pravidlem“ než vztahem, který má teoretický základ, naznačuje, že pokles růstu produkce o 2 % až 3 % je spojen se zvýšením míry nezaměstnanosti o jeden

opatření přijatá v roce 2020 k řešení krize zmírnila dopad poklesu objemu výroby na nezaměstnanost. Proto byl nárůst míry nezaměstnanosti ve většině zemí nižší, než se očekávalo.[30]

Graf 9: Porovnání skutečných a očekávaných změn míry nezaměstnanosti v přijímajících členských státech v roce 2019 oproti roku 2020

Graf 10: Porovnání skutečných a očekávaných změn míry nezaměstnanosti podle přijímajícího členského státu v roce 2020

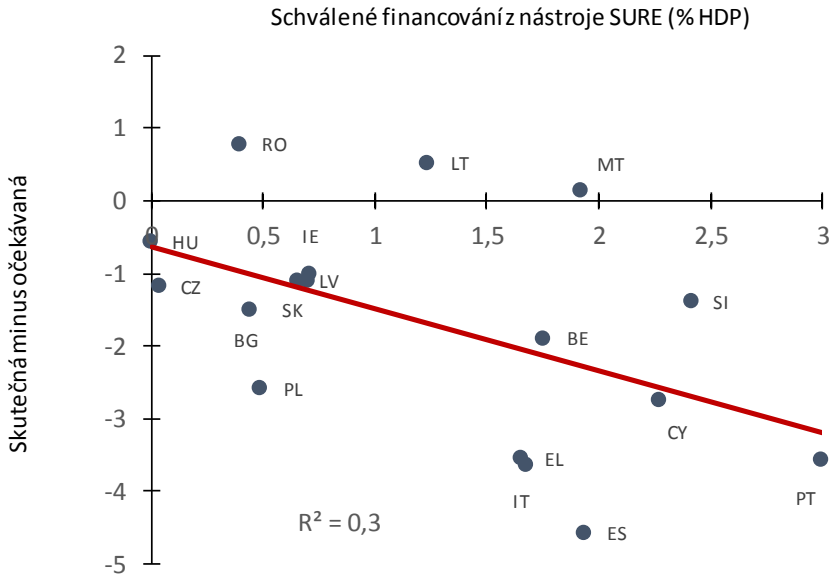
Poznámka: osa y: Očekávaná změna měr nezaměstnanosti odpovídá prognóze, která vyplývá z panelového regresního modelu pro přijímající členské státy (graf 9) a regresního modelu pro jednotlivé země (graf 10) pro období 1999 až 2019. Analýza je založena na Okunově zákoně, kde závislá proměnná představuje změnu míry nezaměstnanosti a nezávislá proměnná je mírou růstu reálného HDP. Specifikace nepřihlíží k (časově neproměnným) charakteristikám trhu práce, které jsou typické pro danou zemi, prostřednictvím účinků pevně stanovených pro jednotlivou zemi a k faktorům, které jsou společné pro vzorek prostřednictvím časově pevně stanovených účinků. Výsledky se jeví jako spolehlivé, pokud jde o používání dalších nezávislých proměnných, například právních předpisů na ochranu zaměstnanosti a změny míry účasti na trhu práce. Specifikace řídí endogenitu objemu výroby použitím odhadu prvního rozdílu zobecněné metody momentů. Chorvatsko není zahrnuto z důvodu dostupnosti údajů. Ve srovnání s nedávnými studiemi Okunova zákona[31] je podstatou této analýzy zaměřit se pouze na příjemce nástroje SURE a pokusit se vzájemně propojit rozdíl mezi skutečnou a očekávanou nezaměstnaností s výší podpory z nástroje SURE.
Zdroj: *Podzimní prognóza Komise 2020, celková míra nezaměstnanosti v roce 2020 podle údajů Eurostatu (viz poznámka ke grafu 8).*

Hlavním důvodem mírnějšího zvýšení měr nezaměstnanosti v roce 2020 byla podpůrná politická opatření včetně nástroje SURE (graf 11). Na základě předběžných důkazů lze menší nárůst nezaměstnanosti, než jaký byl očekáván, částečně přičíst rozšířenému využívání režimů zkrácené pracovní doby, a to i v těch členských státech, které využívají nástroj SURE. Tato skutečnost pomohla udržet zaměstnanost a omezit růst nezaměstnanosti. Další faktory souvisejí se skutečností, že lidé nemohli aktivně hledat práci nebo jim to bylo znemožněno v důsledku uzavření velké části hospodářství.

---

procentní bod (viz Okun, A. M., „Potential GNP: Its measurement and significance", Proceedings of the Business and Economic Statistics Section, American Statistical Association, 1962).
[30] V Itálii se míra nezaměstnanosti v roce 2020 dokonce snížila.
[31] Například kapitola 3 Evropské komise (2020): Vývoj trhu práce a mezd v roce 2020.

Graf 11: Vztah mezi změnou v míře nezaměstnanosti v roce 2020 a schváleným financováním z nástroje SURE

Poznámka: osa y: Očekávaná změna míry nezaměstnanosti vyplývá z regresního modelu specifického pro jednotlivé země, který je znázorněn v grafu 10 a vysvětlen v poznámce ke grafům 9 a 10.
Zdroj: *Prognóza Komise z podzimu roku 2020.*

4.2 Příčiny dopadů nástroje SURE: diskuse a výsledky z průzkumů

Dopad nástroje SURE je širší než jen zachování pracovních míst. Lze určit tři další účinky: zlepšení důvěry v celé EU, podpora režimů zkrácené pracovní doby a pobídka k jejich využívání ze strany EU a možnost členských států vynaložit na podporu zaměstnanosti více prostředků než jindy. Je však obtížné tyto účinky empiricky odhadnout.

Nástroj SURE zvýšil všeobecnou důvěru ve schopnost EU účinně reagovat na bezprecedentní krizi. Schopnost členských států dohodnout se na nástroji SURE – novém, inovativním typu finanční pomoci podle článku 122 SFEU se silným sociálním rozměrem a ekonomickými důvody – a dobrovolné poskytnutí záruk ze strany EU s cílem pomoci zajistit její finanční stabilitu vyslaly silný signál o tom, že EU je schopna účinně a rychle reagovat na nový typ krize. To rovněž přispělo k vytvoření pozitivní dynamiky pro následné oznámení nástroje Next Generation EU. V květnu 2020 Komise předložila návrh na zřízení facility na podporu oživení a odolnosti, který na začátku února 2021 přijala Rada a Evropský parlament. Tato kolektivní schopnost rychle reagovat na krizi způsobenou pandemií COVID-19 a vytvoření nových nouzových nástrojů, včetně nástroje SURE, pravděpodobně přispěla k zesílení důvěry hospodářských subjektů v EU a ke snížení rozpětí úrokových sazeb u státních půjček členských států a ke zlepšení výhledu růstu EU.[32] V této souvislosti lze na nástroj SURE nahlížet jako na

[32] Při snižování nejistoty na trzích hrály zjevně roli i rozšířené nákupy aktiv ECB v rámci nouzového pandemického programu nákupu aktiv. Kromě toho, podle Ekonomického bulletinu ECB ze dne 7. ledna 2021, nástroje Next

nástroj k mobilizaci podpory fiskální politiky, který umožňuje zajistit, aby fiskální politika podporující růst a expanzivní měnová politika společně přispívaly k řešení dopadů krize.

Prostřednictvím nástroje SURE EU podpořila politiky zkrácené pracovní doby a jejich využívání v členských státech. Poskytnutím finanční pomoci členským státům s cílem pomoci jim financovat režimy zkrácené pracovní doby pro podniky postižené pandemií, jakož i podobná opatření, zejména pro osoby samostatně výdělečně činné, vybídl nástroj SURE členské státy, aby tyto druhy politik prováděly, rovněž v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti z roku 2020. Tento nástroj spolu s podporou poskytovanou prostřednictvím evropských strukturálních a investičních fondů, zejména Evropského sociálního fondu, a prostřednictvím investičních iniciativ pro reakci na koronavirus (CRII a CRII+) umožnil členským státům, aby byly ambicióznější v politikách, které zavedly.

Většina přijímajících členských států uvedla, že nástroj SURE hrál roli při jejich rozhodování o přijetí nového režimu zkrácené pracovní doby nebo o změně stávajícího režimu.[33] Devět členských států v reakci na krizi COVID-19 zavedlo nový režim zkrácené pracovní doby[34] a čtyři členské státy upravily již existující režim zkrácené pracovní doby[35]. Většina těchto režimů byla zavedena nebo pozměněna v březnu 2020, krátce předtím, než Komise navrhla nástroj SURE. Od té doby byly v Maďarsku, Řecku, Rumunsku a Slovinsku zavedeny nové režimy; Itálie a Španělsko dále upravily již existující režimy (viz tabulka A.1 v příloze 1)[36].

Nástroj SURE rovněž umožnil některým členským státům, aby byly ambicióznější, pokud jde o opatření podobná režimům zkrácené pracovní doby. Všechny členské státy (s výjimkou Bulharska a Chorvatska) rovněž požádaly o finanční pomoc z nástroje SURE pro režimy podobné zkrácené pracovní době, což zahrnuje podporu samostatně výdělečně činných osob, jakož i další opatření pro zachování pracovních míst. Některé členské státy tato opatření zavedly dříve, než bylo navrženo nástrojem SURE, a některé poté.[37] Většina dotazovaných členských států zavedla v reakci na potenciální dostupnost financování z nástroje SURE nové režimy, které

Generation EU (NGEU) a SURE pravděpodobně přispěly ke stlačení rozpětí, a to prostřednictvím zlepšení růstu a fiskálních vyhlídek členských států, jakož i vnímání rizik: (https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202008.cs.html).

[33] Aby Komise lépe pochopila možnou úlohu nástroje SURE při vytváření a využívání režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření na vnitrostátní úrovni v souvislosti s pandemií COVID-19, vyžádala si přímo stanoviska orgánů členských států, a to prostřednictvím dotazníku, který předložila Výboru pro zaměstnanost. Z devatenácti členských států, které požádaly o podporu v rámci nástroje SURE, odpovědělo na dotazník patnáct členských států.

[34] Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Rumunsko, Řecko a Slovinsko. Maďarsko se rozhodlo financovat svůj nový režim zkrácené pracovní doby, který zavedlo v reakci na krizi COVID-19, na základě evropských strukturálních a investičních fondů v souvislosti s iniciativami CRII a CRII+, a nepožádalo o jeho financování z nástroje SURE.

[35] Belgie, Španělsko, Irsko a Itálie. Irsko nepožádalo o podporu nástroje SURE na financování svého stávajícího režimu zkrácené pracovní doby (vytvořeného v rámci „*systému dávek při hledání zaměstnání*“).

[36] Tabulka II.1 vychází z informací předložených členskými státy v jejich žádostech o finanční podporu z nástroje SURE. Poskytuje přehled dat právních předpisů, které se týkají režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření.

[37] Tyto „podobné“ režimy byly přijaty před 2. dubnem (na Kypru, v Řecku, Irsku, Polsku a Slovinsku), po 2. dubnu (ve Španělsku, Maďarsku a Česku) nebo v různých okamžicích pokračování krize, a to v období od března do července 2020 (v Belgii, Itálii, Litvě, Lotyšsku, na Maltě a v Rumunsku, viz tabulka II.1).

jsou podobné zkrácené pracovní době.[38] Ve třech členských státech navíc dostupnost finančních prostředků z nástroje SURE přispěla ke zvýšení rozpočtu přiděleného na tyto režimy.

Jako včasný prvek politické reakce ze strany EU povzbudil nástroj SURE členské státy k tomu, aby realizovaly větší půjčky a výdaje než za běžných okolností. Nástroj SURE jim také umožnil zachovat nebo zvýšit jejich veřejné výdaje na podporu zaměstnanosti. To platí zejména v případě, kdy je financování k dispozici za velmi nízké sazby a je nabízeno s dostatečně dlouhou dobou splatnosti, což je případ nástroje SURE. Tyto dodatečné výpůjčky mohou být poskytovány buď na základě režimů zkrácené pracovní doby, nebo na jiné politiky související s pandemií, neboť finanční pomoc v rámci nástroje SURE by členským státům rovněž umožnila přerozdělit finanční prostředky, které plánovaly na režimy zkrácené pracovní doby, do jiných širších oblastí politiky s cílem řešit sociálně-ekonomický dopad pandemie.

Většina přijímajících členských států uvedla, že podpora z nástroje SURE hraje roli při dočasném rozšíření rozsahu a štědrosti režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření a celkového financování politik k řešení krize COVID-19.[39] Šest členských států uvedlo, že rozpočet jejich příslušných režimů zkrácené pracovní doby byl navýšen poté, co Komise navrhla vytvoření nástroje SURE. Ve dvou z těchto případů se mělo za to, že nástroj SURE měl na toto rozhodnutí významný vliv.

4.3 Zaměření se na přímý finanční účinek: odhadované úspory úrokových sazeb

Řada členských států dosáhla úspor u úrokových plateb tím, že obdržela finanční pomoc prostřednictvím nástroje SURE. Úvěry v rámci nástroje SURE nabídly členským státům nižší úrokové sazby, než kdyby samy emitovaly státní dluhopisy na financování režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření. Sociální dluhopisy nástroje SURE byly emitovány s velmi nízkými sazbami, a to i při dlouhé splatnosti, díky úvěrovému ratingu AAA, který má EU, a likviditě dluhopisů.

Odhaduje se, že členské státy během prvních čtyř emisí nástroje SURE, tj. do vyplacení dne 2. února 2021, ušetřily celkem 5,8 miliardy EUR. Tato částka se s dalšími výplatami zvýší. Uvedené odhady proto pravděpodobně odpovídají spodní hranici a zvýší se, přičemž zbývá ještě vyplatit 36,8 miliardy EUR. Tabulka 7 uvádí rozpis úspor úroků podle členských států, zatímco rámeček 1 podrobněji vysvětluje metodiku.[40]

Rámeček 1: Výpočet úrokových úspor

U 53,5 miliardy EUR vydaných v prvních čtyřech transakcích byla Komise schopna získat příznivé podmínky, přičemž výnosy se pohybovaly od –0,51 % do +0,32 % v závislosti na

[38] Viz poznámka pod čarou 33.
[39] Viz poznámka pod čarou 33.
[40] Nástroj SURE byl jedním z prvních prvků bezprecedentní reakce EU na bezprecedentní krizi. Tato všeobecná reakce přispěla k udržení mimořádně nízkého výnosu z veřejného dluhu v členských státech, které jsou největšími příjemci nástroje SURE. Tyto odhady vylučují jakýkoli možný dodatečný účinek, který mohly mít nové nouzové nástroje, včetně nástroje SURE, na důvěru hospodářských subjektů a rozpětí úrokových sazeb pro státní půjčky členských států (viz poznámka pod čarou 32 výše).

splatnosti a datu emise. Tyto podmínky byly přeneseny přímo na členské státy prostřednictvím metody úvěrování „back-to-back“. Podmínky vlastního financování členských států v době vyplácení byly obecně méně příznivé než podmínky, které získala Komise. Půjčky vyplacené v rámci nástroje SURE proto členským státům přinesly úrokové úspory.

Při výpočtu úspor se předpokládá, že pokud by neexistovaly úvěry z nástroje SURE, členské státy by vydaly dluhopisy se stejnými vlastnostmi (tj. splatností a kuponem) jako dluhopisy EU z nástroje SURE v den, kdy byly úvěry vyplaceny. Rozdíl mezi emisní cenou každého dluhopisu EU z nástroje SURE a emisní cenou tohoto hypotetického dluhopisu vynásobený výší úvěru poskytuje odhad úrokových úspor. Tento rozdíl je dán rozpětími mezi výnosovými křivkami jednotlivých států a nástroje SURE EU v době vyplacení a strukturou splatnosti každého úvěru.

Průměrná splatnost úvěrů SURE je ve všech členských státech méně než patnáct let, avšak blízko této hranici, a průměrné rozpětí mezi výnosy jednotlivých států a výnosy nástroje SURE EU činí přibližně 0,8 procentního bodu. V důsledku toho se celkové úrokové úspory za celou dobu existence úvěrů odhadují na 5,8 miliardy EUR, tj. přibližně 11 % vyplacených částek v patnácti členských státech, které obdržely platbu do 2. února 2021 (viz tabulka 6). Nejvíce využily výhodných podmínek, jichž Komise dosáhla, členské státy s vyššími rozpětími nebo vyššími výplatami.

Tabulka 7: Úroková úspora členského státu

Členský stát	Vyplacená částka (mld. EUR)	Průměrné rozpětí	Průměrná splatnost	Úroková úspora (mld. EUR)	Úroková úspora (% vyplacené částky)
Belgie	4,0	0,11	14,9	0,098	2,4
Kypr	0,5	0,64	14,7	0,048	10,1
Řecko	2,7	0,74	14,8	0,264	9,7
Španělsko	11,0	0,44	14,9	0,850	7,7
Chorvatsko	0,5	1,16	13,3	0,082	16,1
Maďarsko*	0,5	2,53	14,7	0,154	30,5
Itálie	21,0	0,98	14,0	2,835	13,5
Litva	0,3	0,10	13,3	0,005	1,8
Lotyšsko	0,2	0,19	14,8	0,006	3,2
Malta	0,1	0,63	13,3	0,012	9,7
Polsko	5,3	0,41	14,9	0,355	6,7
Portugalsko	3,0	0,57	14,6	0,242	8,1
Rumunsko	3,0	2,19	14,6	0,824	27,5
Slovinsko	1,1	0,23	14,8	0,047	4,3
Slovensko	0,3	0,09	14,6	0,004	1,3
Celkem	**53,5**	**0,76**	**14,5**	**5,826**	**10,9**

Poznámka: Úspory úroků se vypočítávají podle jednotlivých dluhopisů a sečtou se pro všechna data a splatnosti emise. Členské státy si od EU vypůjčily s různými průměrnými splatnostmi. V případě členských států, u nichž byl velký podíl výpůjček poskytnut s velmi dlouhou nebo dlouhou dobou splatnosti, jsou celkové úspory úroků obvykle

vyšší než součin průměrného rozpětí a průměrné splatnosti. Důvodem je skutečnost, že rozpětí a splatnost mají obecně pozitivní korelaci, tj. výnosové křivky nástroje SURE EU mají tendenci být plošší než národní výnosové křivky.

** V případě Maďarska není pro dluhopisy denominované v eurech k dispozici žádná výnosová křivka. Místo toho byla použita výnosová křivka v národní měně.*

5 POKRAČOVÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ, KTERÉ ODŮVODŇUJÍ POUŽITÍ NAŘÍZENÍ SURE

Nařízení SURE rovněž vyžaduje, aby Komise podávala zprávy o pokračování mimořádných událostí, které odůvodňují použití nástroje SURE.[41] Vzhledem k opětovnému nárůstu počtu nakažených od podzimu přetrvávají výjimečné okolnosti, které si vyžádaly zavedení nástroje SURE a nouzových opatření v oblasti zaměstnanosti na podporu občanů. Od podzimu 2020 došlo v Evropě k opětovnému nárůstu výskytu případů onemocnění COVID-19, včetně vzniku nových, virulentnějších kmenů, což vedlo k výraznému zpřísnění omezení. K 25. únoru 2021 činil čtrnáctidenní výskyt viru v EU/EHP 283 na 100 000 obyvatel, což je méně než polovina úrovně zaznamenané v listopadu 2020, ale stále je to výrazně více, než byl výskyt během minulého léta, kdy se omezení poprvé uvolnila.[42] Nemocnice a jednotky intenzivní péče měly počátkem roku 2021 v mnoha členských státech maximálně zaplněnou kapacitu nebo se tomuto maximu blížily.

V důsledku opětovného zpřísnění omezení se zastavilo oživení po obnovení hospodářské aktivity, které bylo zaznamenáno ve třetím čtvrtletí roku 2020. I když hospodářský dopad nebyl tak závažný, jako tomu bylo v první vlně pandemie, a to díky používání cílenějších omezení a přizpůsobení podniků a jednotlivců omezením, došlo nicméně k zastavení oživení. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020 se reálný HDP v EU mezičtvrtletně snížil o 0,4 % poté, co ve třetím čtvrtletí vzrostl o 11,5 %. Vzhledem k tomu, že v celé Evropě stále platí opatření proti šíření nákazy, předpokládá se další pokles i v prvním čtvrtletí roku 2021. Zimní prognóza Komise zveřejněná dne 11. února 2021 předpokládá pro EU růst reálného HDP v roce 2021 ve výši 3,7 % po bezprecedentním poklesu o 6,3 % v roce 2020. [43] Proto by úroveň HDP na konci roku 2021 zůstala o 2,8 procentního bodu nižší, než byla před krizí v roce 2019.

Silné oživení v průmyslu kontrastuje se slabou aktivitou v oblasti služeb. Průmyslová výroba se v EU ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020 dále zotavovala a téměř se vrátila na úroveň před krizí. Naproti tomu maloobchodní prodej po úplném oživení v létě opět během podzimu oslabil, neboť omezení byla zpřísněna v celé EU, zatímco některé služby, např. cestovní ruch, se z počátečního šoku v březnu 2020 nikdy nezotavily.

Poslední omezení opět silně ovlivnila odvětví s vysokým podílem lidské práce, jako je pohostinství, zábava a cestovní ruch. Tato odvětví s vysokým podílem lidské práce jsou sanitárními opatřeními i nadále silně zasažena. Neuspokojená potřeba zaměstnanosti, tj. mezera na trhu práce, poukazuje na závažné dopady.[44] Kromě toho se očekává, že míra nezaměstnanosti

[41] Ustanovení čl. 14 odst. 1 nařízení SURE.
[42] Údaje převzaty z Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí: https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/data-national-14-day-notification-rate-covid-19.
[43] Evropská hospodářská prognóza, zima 2021 (prozatímní), European Economy Institutional Papers č. 144 – https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip144_en_1.pdf.
[44] Mezera na trhu práce je vymezena jako součet nezaměstnaných osob, nedostatečně zaměstnaných pracovníků na částečný úvazek, osob hledajících práci, které však nejsou bezprostředně k dispozici, a osob, které jsou k dispozici k práci, avšak nehledají ji, vyjádřená jako procento vynakládané pracovní síly. Další podrobnosti viz zimní prognóza Evropské komise na rok 2021.

v roce 2021 vzroste, neboť podpory zaměstnanosti jsou uvolněny a lidé mohou aktivně hledat práci, neboť hospodářství se mají znovu otevřít.[45]

Zatímco se očekává, že ve druhém čtvrtletí dojde k mírnému oživení a ve třetím čtvrtletí bude výraznější, přetrvává značná nejistota a zvýšená rizika spojená s hospodářským výhledem. Pozitivní rizika zejména souvisejí s možností, že postup očkování povede k rychlejšímu uvolnění opatření proti šíření nákazy, než se v současné době očekává, a tudíž k dřívějšímu a silnějšímu oživení. Hospodářský růst by díky historicky vysokým úsporám domácností, nízkým nákladům na financování a podpůrným politikám mohl rovněž těžit ze silné potlačované poptávky. Na druhé straně by nové kmeny viru nebo pomalý postup očkování mohly zpozdit zrušení opatření proti šíření nákazy, což by mělo negativní dopady na důvěru a vedlo by k dalším preventivním úsporám a ke zpoždění investičních rozhodnutí. Zvýrazňuje se tak potřeba, aby se nerušila politická podpora hospodářství a zaměstnanosti s cílem zabránit hlubším jizvám v evropské hospodářské a sociální struktuře.[46] Příslušná politická opatření zahrnují režimy zkrácené pracovní doby způsobilé pro podporu z nástroje SURE, jakož i režimy na podporu vytváření pracovních míst a přechodu mezi zaměstnáními v souladu s doporučením Komise týkajícím se účinné aktivní podpory zaměstnanosti[47].

Nástroj SURE je ze své podstaty *dočasným* nástrojem a více než 90 % jeho zdrojů již bylo přiděleno. Zachování politik zaměřených na udržení lidí v jejich současném zaměstnání nad rámec toho, co je odůvodněno okolnostmi, může skutečně oživení spíše brzdit než podpořit. Pokud v průběhu roku 2021 ustane krizová fáze, situace si může vyžádat další opatření, zejména aktivní politiky na trhu práce, jako jsou pobídky k zaměstnávání a podpora podnikání, příležitosti k rozšiřování dovedností a rekvalifikaci a zvýšená podpora ze strany úřadů práce.

6 OZNAMOVACÍ POVINNOSTI PODLE RÁMCE EU PRO SOCIÁLNÍ DLUHOPISY NÁSTROJE SURE

Tento oddíl podává příslušné zprávy podle oddílu 2.4 rámce EU pro sociální dluhopisy nástroje SURE (dále jen „rámec“). Patří sem podávání zpráv o rozdělení příjmů z nástroje SURE přijímajícím členským státem a předpokládaný hlavní druh způsobilých sociálních výdajů, jakož i podávání zpráv o dopadu.

Zavedení nástroje SURE bylo rovněž součástí závazku EU k udržitelnému financování a přispělo k rozvoji trhu se sociálními dluhopisy. Dne 7. října 2020 Komise oznámila, že vydá všechny dluhopisy nástroje SURE jako sociální dluhopisy, a přijala rámec EU pro sociální dluhopisy. Sociální dluhopisy nabízejí investorům aktivum, jehož výnosy slouží k podpoře pozitivních výsledků v sociální oblasti.

[45] Podle podzimní prognózy Evropské komise 2020.

[46] Sdělení Komise Radě (COM(2021) 105), *Rok od vypuknutí pandemie COVID-19: reakce v oblasti fiskální politiky* konstatuje, že „by se mělo zabránit předčasnému ukončení fiskální podpory. Fiskální politika je účinným nástrojem, zejména v nejistém prostředí. Rizika předčasného ukončení jsou vyšší než rizika spojená s udržováním podpůrných opatření po příliš dlouhou dobu.“

[47] https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23699&langId=en

Rámec poskytuje investorům záruky, že je v souladu se zásadami sociálních dluhopisů asociace ICMA.[48] Má se tím zajistit, aby výnosy z nástroje SURE byly použity na financování cílených opatření sociální politiky. Oddíl 2.4 rámce stanoví závazek podávat zprávy o řadě položek hlášení, aby byla v tomto ohledu zajištěna transparentnost, zejména pokud jde o přidělování a dopad výnosů nástroje SURE.

Pokud jde o přidělování prostředků, mělo by být rozdělení výnosů z nástroje SURE vykazováno podle přijímajícího členského státu a předpokládaného hlavního druhu způsobilých sociálních výdajů. Rozpis výnosů poskytnutých a vyplacených každému členskému státu je uveden v oddíle II bodě ii) této zprávy. Od února 2021 obdrželo celkovou částku, kterou jim Rada přiznala, pět členských států; dva členské státy obdržely přibližně tři čtvrtiny a osm členských států přibližně polovinu. Oddíl III.1 popisuje rozdělení podle druhu způsobilých výdajů, tj. opatření na trhu práce versus opatření, která souvisejí se zdravím, a to pro všechny členské státy, které jsou příjemci pomoci z nástroje SURE. Celkově je na opatření na trhu práce vyčleněno 94 miliard EUR neboli 95 % veřejných výdajů. Tento podíl zůstává nezměněn, pokud vyloučíme Bulharsko, Česko a Irsko, které dosud výplaty neobdržely.

Komise se zavázala podávat zprávy o dopadu výnosů nástroje SURE na základě informací o provádění plánovaných veřejných výdajů, které musí přijímající členské státy každých šest měsíců poskytovat. Mohly by sem patřit například údaje o počtu osob a podniků, na něž se financované politiky vztahují nebo je podporují. Rámec konstatuje, že toto podávání zpráv bude záviset na kvalitě a podrobnosti informací, které členské státy poskytují. Oddíl III.2 této zprávy uvádí odhady procentního podílu zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných, na něž se nástroj vztahuje. Odhaduje se, že v roce 2020 podpořil nástroj SURE ve všech přijímajících členských státech čtvrtinu zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných.

Dopad nástroje SURE je rovněž analyzován v oddíle IV této zprávy. Ukazuje se, že nezaměstnanost v přijímajících členských státech nerostla tak, jak se očekávalo v roce 2020 vzhledem ke značnému poklesu objemu výroby, který byl zaznamenán, což poukazuje na přínos nástroje SURE k předcházení úbytku pracovních míst. Projednány jsou zde i další pozitivní dopady nástroje SURE, včetně posílení důvěry v hospodářství EU, podpory ambiciózních režimů zkrácené pracovní doby a úrokových úspory pro členské státy.

Výnosy z nástroje SURE, které se poskytly a vyplatily členským státům, byly vyčleněny na veřejné výdaje na režimy zkrácené pracovní doby a na podobná opatření. Jako takové byly použity k financování opatření sociální politiky v souladu se samotným účelem sociálních dluhopisů.

[48] https://www.icmagroup.org/assets/documents/Regulatory/Green-Bonds/June-2020/Social-Bond-PrinciplesJune-2020-090620.pdf

Příloha 1: Přehled režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření

Tabulka A.1: Režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření podle členských států

Země	**Režimy zkrácené pracovní doby**				**Režimy podobné zkrácené pracovní době** (data právních předpisů, jsou-li k dispozici, na základě žádostí o podporu z nástroje SURE)		
	Nový nebo stávající režim (režimy)	**Datum právního předpisu**	**Název**	**Druh režimu**	**Pro samostatně výdělečně činné osoby**	**Podporující náklady práce**	**Chránící zaměstnance**
BE	Stávající režim prodloužen/upraven v důsledku pandemie	30. března 2020	*„Chômage temporaire/tijdelijke werkloosheid“*	Trvalý	20. a 23. března, 6.,7. a 10. dubna, 12. června, 20. července 2020	23. dubna, 14. května, 19. června 2020	7. dubna, 13. května 2020
BG	Nový režim	30. března (původní akt) a 2. července 2020 (prodloužení)	Režim 60–40	Dočasný	-	-	-
CY	Nové režimy	(datum není k dispozici)	Režim na podporu společností při celkovém pozastavení jejich provozu, režim na podporu společností při částečném pozastavení jejich provozu	Dočasný	Ano (datum není k dispozici)	Ano (datum není k dispozici)	Ano (datum není k dispozici)
CZ	Nový režim	31. března 2020	Program antivirus – režimy A a B	Dočasný	19., 26. a 31. března, 9. dubna, 4. a 18. května 2020	8. června 2020	-
EL	Nové režimy	14. března 2020; 14. června 2020.	„*Synergasia*“ Režim zkrácené pracovní doby; Zvláštní příspěvek poskytovaný	Dočasný	20. března 2020	14. března 2020	-

Země	Režimy zkrácené pracovní doby				Režimy podobné zkrácené pracovní době (data právních předpisů, jsou-li k dispozici, na základě žádostí o podporu z nástroje SURE)		
	Nový nebo stávající režim (režimy)	**Datum právního předpisu**	**Název**	**Druh režimu**	**Pro samostatně výdělečně činné osoby**	**Podporující náklady práce**	**Chránící zaměstnance**
			zaměstnancům, jejichž pracovní smlouvy byly pozastaveny				
ES	Stávající režim prodloužen/upraven v důsledku pandemie COVID-19	17. března, 12. května, 26. června 2020	„*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“	Trvalý	17. března, 31. března, 26. června 2020	12. a 17. března, 21. dubna, 12. května, 26. června 2020	
HR	Nové režimy	30. března 2020, s pokračováním schváleným ve druhé polovině roku 2020	Dotace na zachování pracovních míst v odvětvích postižených onemocněním COVID-19; Podpora na zkrácení pracovní doby	Dočasný	-	-	-
HU	Nový režim (podporovaný z fondu ESF, nezpůsobilý pro podporu z nástroje SURE)	10. dubna, 17. června 2020	Režim zkrácené pracovní doby	Dočasný	13. května, 22. června,	18., 23. března	23. března
IE	Stávající režim	—	(Částečný) systém dávek při hledání zaměstnání	Trvalý	—	*„Dočasný program subvencování mzdových nákladů“*, 26. března 2020	—

Země	**Režimy zkrácené pracovní doby**				**Režimy podobné zkrácené pracovní době** (data právních předpisů, jsou-li k dispozici, na základě žádostí o podporu z nástroje SURE)		
	Nový nebo stávající režim (režimy)	**Datum právního předpisu**	**Název**	**Druh režimu**	**Pro samostatně výdělečně činné osoby**	**Podporující náklady práce**	**Chránící zaměstnance**
IT	Stávající režim prodloužen/upraven v důsledku pandemie COVID-19	17. března 2020, 19. května 2020 a další prodloužení	*„Cassa integrazione guadagni“*	Trvalý	17. března 2020, 19. května 2020 a další prodloužení		
LT	Nový režim	19. března 2020	Dotace na mzdy během nečinnosti	Dočasný	19. března 2020, 1. srpna 2020	15. května 2020	
LV	Nový režim	26. března 2020	Kompenzace pro neaktivní pracovníky	Dočasný	31. března 2020	21. března 2020	
MT	—	—	—	—	—	*„Dočasný program subvencování mzdových nákladů“*, 13. dubna 2020	25. března 2020
PL	Nový režim	2. března	Subvence na zkrácený pracovní úvazek	Dočasný	2. března	2. března	—
PT	Stávající režim (dočasně) prodloužen/upraven v důsledku pandemie COVID-19	26. března 2020	Podpora zachování zaměstnanosti	Trvalý	13. března, 6. června 2020	26. března, 6. června, 19. června, 30. července, 31. prosince 2020	13. března, 26. března, 19. června 30. července, 31. prosince 2020
RO	Nové režimy	21. března 2020, 29. května 2020, 7. srpna 2020	Technická nezaměstnanost, pružné uspořádání pracovní doby	Dočasný	18. března 2020, 7. srpna 2020	—	—
SI	Nové režimy	28. března 2020,	Režim kompenzování mezd za účelem udržení	Dočasný	28. března 2020	28. března 2020	—

Země	Režimy zkrácené pracovní doby				Režimy podobné zkrácené pracovní době (data právních předpisů, jsou-li k dispozici, na základě žádostí o podporu z nástroje SURE)		
	Nový nebo stávající režim (režimy)	**Datum právního předpisu**	**Název**	**Druh režimu**	**Pro samostatně výdělečně činné osoby**	**Podporující náklady práce**	**Chránící zaměstnance**
		30. května 2020	pracovních míst a režim zkrácené pracovní doby				
SK	Stávající režim prodloužen/upraven v důsledku pandemie COVID-19	(datum není k dispozici)	Režim zkrácené pracovní doby	Dočasný	Ano (datum není k dispozici)	—	—